

**PLAN INTEGRITETA I BORBE PROTIV KORUPCIJE
MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD 2015 - 2019. GODINA**

2015. godina

S A D R Ž A J

I	POGLAVLJE - UVOD	2
II	POGLAVLJE - PROCJENA IZGRADNJE INTEGRITETA I RIZIKA OD KORUPCIJE	4
	A. Samoprocjena izgradnje integriteta – Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni Bosne i Hercegovine	4
	B. Rizici i izazovi	16
	C. Mehanizmi koordinacije i konsultacija	16
III	POGLAVLJE – AKCIONI PLAN ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I BORBU PROTIV KORUPCIJE MO BIH ZA PERIOD 2015 - 2019. GODINA	21
IV	POGLAVLJE – ZAVRŠNI DIO	53
	A. Komunikacijska strategija	53
	B. Buduće aktivnosti	53
PRILOZI	55	
Lista skraćenica	55	
Referentni dokumenti	56	
Organizacijska struktura MO BiH	57	

I POGLAVLJE - UVOD

Plan integriteta i borbe protiv korupcije Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Plan integriteta) je alat koji će omogućiti Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: MO BiH) procjenu stanja, dizajniranje i implementaciju specifičnih mjer za korigovanje identifikovanih propusta u oblasti profesionalizma, etike, integriteta i rizika od korupcije u odbrambenom sektoru. Specifične aktivnosti, jasno identifikovani nosioci i rokovi, uz pokazatelje uspješne implementacije, će biti sistemski obuhvaćeni u cilju jačanja integriteta i smanjenja rizika od korupcije i drugih oblika neprofesionalnog ponašanja kako bi se podigli etički standardi i principi dobrog upravljanja.

Uvažavajući odredbe državne Strategije za borbu protiv korupcije 2009 - 2014. i pripadajućeg akcionog plana, MO BiH je u proteklom periodu preduzelo aktivnosti kojima bi se ispunile obaveze koje su regulisane navedenim dokumentom. Vodeći se potrebom da pitanje izgradnje integriteta, prevencije i borbe protiv korupcije treba biti riješeno sistemski, Ministar odbrane BiH je 31. 12. 2013. godine odobrio Politiku izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH (u dalnjem tekstu: Politika). U međuvremenu, Vijeće ministara BiH je 07. 05. 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. i Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. Navedena Strategija između ostalog podsjeća da Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije definira korupciju kao: "Svaku zloupotrebu moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju na državnom, entitetskom, kantonalmom nivou, nivou Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita."

Revizija kao nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije, pomaže MO BiH da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sistemičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja. Relevantni revizorski nalazi i preporuke su, uvažavajući značaj ove funkcije, takođe sastavni dio ovog dokumenta.

U proteklom periodu, MO BiH je takođe prepoznalo značaj koji Sjevernoatlanski savez posvećuje inicijativi izgradnje integriteta u odbrambenom i sigurnosnom sektoru. Ovaj program osigurava državama učesnicama praktičnu pomoć u jačanju integriteta, transparentnosti i odgovornosti te smanjuje rizike od korupcije u odbrambenom sektoru. Iako je MO BiH aktivan sudionik ove inicijative od kada je ona uspostavljena, a imajući u vidu poteškoće s kojima se susreće, pojačana su nastojanja MO BiH u jačanju integriteta i profesionalizma. Tako se pored ostalog pristupilo NATO procesu samoprocjene izgradnje integriteta u odbrambenom sektoru. Kao rezultat, NATO HQ iz Brusela je krajem septembra 2014. godine dostavio u MO BiH konačan izvještaj („Samoprocjena izgradnje integriteta – Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni Bosne i Hercegovine“) o statusu integriteta koji je zasnovan na analizi odgovora MO BiH na standardizovani upitnik i intervjuiма/razgovorima koji je u martu 2014. g., stručni tim NATO HQ vodio sa ključnim osobljem MO BiH i OS BiH, kao i sa predstavnicima pojedinih institucija i agencija BiH, te nevladinih organizacija.

Pristupanje Evropskoj uniji još jedan je strateški prioritet BiH. Borba protiv korupcije, koja integralno podrazumijeva prevenciju, represiju i koordinaciju, jedan je od ključnih izazova vladavine prava u većini država iz procesa proširenja Evropske unije, u koje se ubraja i BiH. Budući da se borbi protiv korupcije posvećuje pažnja već u ranoj fazi procesa pristupanja Evropskoj uniji, a da se otvaranje odgovarajućih poglavila temelji na uvjerljivim rezultatima,

BiH treba pokazati odlučnost u preduzimanju konkretnih, sveobuhvatnih i održivih aktivnosti na suprostavljanju korupcijskim praksama. Kao jedna od najvećih institucija BiH, MO BiH ima važnu obaveze u implementiranju relevantnih obaveza i doprinosa evroatlanskim integracijama.

Takođe, pored navedenog važno je podsjetiti na normativni okvir za borbu protiv korupcije u BiH u kojem su najznačajniji zakoni i propisi koji reguliraju sljedeće oblasti: krivičnopravne propise, javne nabavke, zaštitu lica koja prijavljuju korupciju, sukob interesa, slobodan pristup informacijama, i sl.

Zbog svega navedenog, a u cilju sveobuhvatnog pristupa, važno je istaći da su u Plan integriteta značajno ugrađene obaveze iz Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019. i Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019, aktivnosti koje je MO BiH obavezno provesti u skladu sa revizionskim nalazima, zatim nalazi sadržani u ocjeni NATO o stanju integriteta, uključujući i novi partnerski cilj „razvoj integriteta“, ali i druge preporuke organizacijskih jedinica MO BiH. Dole nabrojani neki su od dokumenata koji su korišteni prilikom izrade Plan integriteta:

- a) Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine,
- b) Zakon o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine,
- c) Strategija za borbu protiv korupcije 2015-2019. i Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019 (Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije),
- d) Poglavlje 14 Uputstva Stranama Komandanta NATO štaba u Sarajevu i Komandanta EUFOR u Bosni i Hercegovini (Izmjena 25),
- e) Politika izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine,
- f) Samoprocjena izgradnje integriteta – Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni Bosne i Hercegovine (NATO HQ Brisel),
- g) PARP procjena za Bosnu i Hercegovinu za 2015. godinu (NATO HQ Brisel).

II   POGLAVLJE - PROCJENA IZGRADNJE INTEGRITETA I RIZIKA OD KORUPCIJE

U procjeni integriteta i rizika od korupcije koristimo sveukupne dosadašnje spoznaje, uključujući nalaze zvaničnih institucija BiH, rezultate saradnje sa NATO, kao i doprinos pripadnika MO BiH i OS BiH sveukupnom razumijevanju stanja u ovoj oblasti. Dokument „Samoprocjena izgradnje integriteta – Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni Bosne i Hercegovine“, koji je rezultat zajedničkog jednogodišnjeg rada MO BiH i NATO HQ Brisel, je identifikovao dobre strane i ponudio preporuke za poboljšanje stanja u oblasti izgradnje integriteta i prevencije korupcije u odbrambenom sektoru. Ovaj dokument sadrži procjenu stanja i kao takav je veoma kvalitetna osnova za izvještaj o planu integriteta MO BiH. Zbog toga, iako isti u uvodnom dijelu daje i širu analizu integriteta u dijelu vlasti BiH koja se tiče odbrane, koristiti ćemo ga u cijelosti. Pored toga, isti smo tokom izrade Plana integriteta minimalno ažurirali u skladu sa aktuelnom situacijom.

A - Samoprocjena izgradnje integriteta – Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni Bosne i Hercegovine

Proces samoprocjene izgradnje integriteta je dio praktičnih alatki razvijenih u okviru Programa za izgradnju integriteta. Upitnik za samoprocjenu izgradnje integriteta je dizajniran da državama pruži kratak uvid u trenutne strukture i prakse. Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni izgradnje integriteta, koji proizilazi iz njega, pomaže državama da potvrde područja dobre prakse, te da se odrede područja koja je potrebno poboljšati. Program za izgradnju integriteta se fokusira na pružanje praktične asistencije u vezi sa reformom odbrane i izgradnjom kapaciteta u sektoru odbrane i sigurnosti. Asistencija uključuje promoviranje pozitivne prakse i pomaže državama da ispune svoje obaveze koje su dogovorene sa UN i u drugim okvirima.

Izvještaj o kolegijalnoj ocjeni je zabilježio da u okviru MO BiH postoji jaka podrška za provođenje NATO Programa za izgradnju integriteta i Programa za borbu protiv korupcije. BiH dugogodišnje doprinosi programu izgradnje integriteta. Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) je priznat kao partner za sprovođenje izgradnje integriteta i isti je razvio kurseve koji podržavaju implementaciju NATO Plana za edukaciju i obuku u izgradnji integriteta. Ove aktivnosti takođe doprinose prilagođenom programu razvijenom u saradnji sa inicijativom ministara odbrane Jugoistočne Europe - SEDM.

Ovaj izvještaj se fokusira na stručnu ocjenu Upitnika za samoprocjenu koji je popunjeno od strane MO BiH, a na koji su odgovorili svi sektori, agencije i oružane snage. Sastanci i intervjuji sa ključnim personalom MO BiH (sa civilnim i sa vojnim licima) sprovedeni su u vremenskom periodu od 25. do 27. marta 2014. godine.

Odgovori dati na Upitnik za samoprocjenu bili su relativno detaljni i pružili su ključne informacije u većini područja. Informacije date od strane Zajedničkog štaba OS BiH vezano za vojne aspekte upravljanja personalom, plaćama i nabavci nisu bile potpune, ali su pojašnjene tokom procesa intrevuiranja. Tokom sastanaka u vezi sa stručnim ocjenjivanjem više rukovodstvo i službenici MO BiH pokazali su jaku predanost da ojačaju transparentnost, odgovornost i integritet. Razumijevanje rizika od korupcije u MO BiH i oružanim snagama počelo je da se rasprostranjuje. Međutim, kako se preporučuje detaljna procjena rizika. Odnosi između MO BiH i medija su dobri, posebno nakon inicijative „Etička linija“, pokrenute od strane ministra odbrane, koja je dobro prihvaćena.

U 2009. godini Parlamentarna skupština BiH uspostavila je Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u dalnjem tekstu: APIK), kada je donesena i Strategija

za borbu protiv korupcije (2009. - 2014. godina) i Akcijski plan za borbu protiv korupcije (2009. - 2014. godina). Ova Agencija dobila je zadatak da upravlja većinom aktivnosti vezanih za antikorupcijsku kampanju. Međutim, zbog kašnjenja sa uspostavljanjem izvršne vlasti u BiH tokom 2009. i 2010. godine, došlo je i do kašnjenja uspostave ove agencije. U početku, većina pozicija u agenciji nije bila kadrovski popunjena na odgovarajući način, uz to da su samo pojedine rukovodeće pozicije bile popunjene. Ovo je jedan od glavnih razloga za kašnjenja u izvršenju zadataka definisanih u Strategiji i Akcionom planu za borbu protiv korupcije. U međuvremenu, agencija je izvršila popunu osobljem i uz dodatne napore ostvarila je vodeću ulogu u koordiniranju ključnih aktivnosti BiH vezanih za suprostavljanje korupciji. Pored toga, značajan iskorak je učinjen nakon što je Vijeće ministara BiH početkom maja 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. i Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. Iako MO BiH ima svoj vlastiti odobreni antikorupcijski plan nastala je potreba za ažuriranjem istoga u skladu sa novim okolnostima i detaljnim planom implementacije. U BiH postoji dovoljan broj pravnih i drugih politika vezanih za antikorupciju i postojeći pravni okviri pružaju osnovu za implemenaciju politike. Trenutno, antikorupcijske mjere se od strane društva smatraju neadekvatnim, iako je MO BiH najnaprednije ministarstvo.

U sprovođenje antikorupcijskih mera, kompletna podrška vladinih rukovodilaca, od vrha pa na dole, ograničena je zbog kompleksne političke situacije. Programi MO BiH koji tretiraju rizike od korupcije za sada nisu u potpunosti razvijeni na svim nivoima vlasti i konkretni plan implementacije antikorupcijskog akcionog plana će biti važan.

Tim za stručno ocjenjivanje zabilježio je da ne postoji edukacija i obuka po pitanju izgradnje integriteta kako za civilni tako ni za vojni personal.

Tim za stručno ocjenjivanje zabilježio je slijedeće primjere dobre prakse:

- a) Uspostava „Etičke linije“ za anonimno prijavljivanje nelegalnih aktivnosti i podrška javnosti ministru u njenoj promociji i upotrebi.
- b) Uspostava posebnih komisija i transparentnih procedura prilikom izbora personala za profesionalnu vojnu službu i odabir kandidata za oficire, rješavanje zahtjeva za produženje službe, obrazovne kurseve u inostranstvu koji su duži od šest mjeseci i druge odluke vezane za upravljanje personalom koje predstavljaju korupcijski rizik.
- c) Donošenje Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije i potpuna zaštita takvih pojedinaca u bosanskohercegovačkom pravnom sistemu.

Tim za stručno ocjenjivanje nudi slijedeće opšte preporuke BiH na razmatranje:

- a) Inicirati sistematsku i sveobuhvatnu edukaciju i obuku po pitanju izgradnje integriteta za kompletan civilni i vojni personal. Ohrabriti više rukovodstvo da nastavi otvoreno promovirati programe za izgradnju integriteta i povećanje transparentnosti.
- b) Razmotriti implementiranje posebnih nenajavljenih revizijskih kontrola nasumično odabranih ugovora o nabavci.
- c) Izvršiti potpun pregled cijelog niza propisa, procedura i politika koje su sastavni dio procesa nabavke kako bi utvrdili da li je moguće napraviti poboljšanja u sistemu.
- d) Izvršiti kompletну i detaljnu procjenu rizika svih sistema i procesa, a koja će biti vođena od strane Jedinice za internu reviziju.
- e) Nastaviti ažuriranje i razvoj internog akcionog plana MO BiH koji će tretirati preporuke navedene u ovom izvještaju i kako da ove savjete unaprijedimo. Međunarodno osoblje NATO i eksperti za određena područja su na raspolaganju da pruže podršku u razvoju, implementaciji i pregledanju gore navedenih preporuka. Prioritet se treba dati izgradnji kapaciteta kroz edukaciju i obuku, te ojačavanju sistema unutrašnje kontrole, počevši sa kontrolom okoline, gdje je najviše rukovodstvo voljno da svakoga učini odgovornim za izvršenje svojih poslova.

Kako bi se lakše snalazili sa nalazima ocjene, u tekstu se nalazi lista datih preporuka. Ovo predstavlja početnu tačku i trebalo bi služiti kao smjernica za aktivnosti koje će uslijediti i za razvoj prilagođenog Programa za izgradnju integriteta za saradnju. Kako bi se ovaj posao unaprijedio preporučuje sa da MO BiH iskoristi sve NATO alatke uključujući i podršku raspoloživog međunarodnog osoblja NATO HQ kao i NATO štaba u Sarajevu. MO BiH bi takođe trebalo koristiti aktivnosti koje se nude kroz SEDM procese kao i bilateralnu saradnju koja ima za cilj jačanje dobrog upravljanja u odbrani i sigurnosnom sektoru.

Demokratska kontrola i djelovanje

Predsjedništvo BiH, djelujući na osnovu koncenzusa, ima vrhovnu operativnu i administrativnu komandu i kontrolu nad oružanim snagama u miru i ratu. Parlamentarna skupština BiH koja ima demokratsku kontrolu nad OS BiH, a MO BiH je administrativna organizacija zadužena za sveukupnu odbrambenu strategiju i politiku. Zajednička komisija za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH izvršava širok raspon dužnosti koje uključuju: nadgledanje implementacije sigurnosnih i odbrambenih politika BiH, nadgledanje planova koji se odnose na oružane snage, personalnu politiku i regrutovanje, plate i naknade, edukaciju i obuku, profesionalno ponašanje i etičke standarde civilnog i vojnog osoblja, opremu, rad namjenske industrije, nabavku i izvoz, uvoz naoružanja i vojne opreme, materijalnu asistenciju i ugovore, borbenu spremnost, vojne vježbe i operacije; odbrambeni budžet i izvršenje budžeta; izvještaje o reviziji u institucijama u domenu odbrambene i sigurnosne politike, te druga pitanja koja se tiču sigurnosti zemlje. Zajednička komisija također nadgleda rad Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva sigurnosti BiH i drugih izvršnih tijela koja rade na odbrambenim i sigurnosnim pitanjima.

Pored toga postoji i Parlamentarni vojni povjerenik koji ima ulogu vojnog ombudsmena. Parlamentarni vojni povjerenik je nezavisni povjerenik Parlamentarne skupštine BiH čiji je cilj da ojača vladavinu prava i zaštitu ljudskih prava i sloboda vojnog personala i kadeta u OS BiH i MO BiH, a kako je propisano Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima. Parlamentarni vojni povjerenik je usmјeren da svoj posao radi profesionalno, te da ne zagovara, brani ili potkopava interes bilo koje politička partije, registrovane organizacije ili udruženja ili bilo kojeg građanina BiH. Parlamentarni vojni povjerenik je veoma proaktiv u svom angažovanju sa svim vojnim personalom i jedinicama, a oružane snage imaju veliku korist od njegovog rada. U posljednje četiri godine, njegova kancelarija je radila na oko 450 žalbi koje su se odnosile na unapređenja, kvalitet hrane, lošu zaštitnu opremu za specijaliste deminere i dr.

Zakon o odbrani BiH propisuje da Predsjedništvo BiH usvaja odbrambenu i sigurnosnu politiku BiH sa ciljem pružanja strateške smjernice. Ovi dokumenti su dokumenti najvišeg nivoa koji pružaju smjernice za takva pitanja u BiH. Pregled odbrane je u radu, iako postoji jedan broj politički osjetljivih pitanja o kojima Predsjedništvo BiH treba odlučiti. Preporuke u ovom pregledu, zajedno sa planom razvoja i modernizacije OS BiH, biti će temelj buduće politike. Zakon o odbrani BiH i Zakon o službi u OS BiH regulišu funkcioniranje MO BiH i oružanih snaga. Zajednički štab OS BiH izvršava svoje dužnosti u skladu sa zakonom i pod ingerencijom Predsjedništva BiH i ministra odbrane.

Zajednička komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH prati rad Obavještajno-sigurnosne agencije BiH i nadgleda postavljanje generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora agencije. Obavještajno-sigurnosna agencija BiH je civilna agencija koja ima status neovisne administrativne ustanove BiH.

MO BiH je usvojilo Politiku odnosa s javnošću koja definiše aktivnosti na pružanju činjeničnih, tačnih i pravovremenih informacija javnosti sa ciljem transparentnosti, afirmacije, povjerenja, te dobijanja podršku javnosti za sistem odbrane BiH. Aktivnosti u odbrambenom sektoru se javnosti prezentiraju putem službene stranice MO BiH, medijskih prezentacija i kroz aktivnosti timova MO BiH i OS BiH širom zemlje. Takođe, Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH definiše pravo pristupa informacijama. To pomaže da se osigura da javnost i specifične ciljne grupe imaju mogućnost da se angažuju u aktivnim diskusijama u području odbrane. Ured za odnose sa javnošću MO BiH održava svakodnevne kontakte sa svim segmentima društva i odgovara na upite. U 2013. godini zaprimljeno je oko 214 zahtjeva medija koji su sagledani i na koje su dati odgovori u roku od 72 sata. Zakon o slobodi pristupa informacijama zahtjeva da se takvi odgovori trebaju dati u roku od 15 dana. Ured za odnose sa javnošću MO BiH aktivno sarađuje sa nekoliko nevladinih organizacija.

Preporuke:

Nastaviti aktivno koristiti Ured za odnose sa javnošću MO BiH u promoviranju aktivnosti izgradnje integriteta.

Državni antikorupcijski zakoni i politika

Bosna i Hercegovina ratificovala je UN Konvenciju o antikorupciji i pridružila se GRECO (Vijeće europske grupe država protiv korupcije), te učestvuje u Indeksu kontrole korupcije Svjetske banke i Indeksu percepcije korupcije Transparency International. Bosna i Hercegovina je razvila listu unutrašnjih obaveza i to ne samo vezano za primjenu Konvencije već i za sve neophodne promjene u domaćem zakonodavstvu. Slaba implementacija postojećeg zakonodavstva i dvosmislena priroda nekih zakona zahtjeva djelovanje. Novi Zakon o javnim nabavkama usvojen je 29. aprila 2014. godine.

U 2009. godini Parlamentarna skupština BiH uspostavila je Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, kada je donesena i Starategiju za borbu protiv korupcije (2009. - 2014. godina) i Akcijski plan za borbu protiv korupcije (2009. - 2014. godina). Ova Agencija dobila je zadatak da upravlja većinom aktivnosti vezanih za antikorupcijsku kampanju. Međutim, zbog kašnjenja sa uspostavljanjem izvršne vlasti u BiH tokom 2009. i 2010. godine, došlo je i do kašnjenja uspostave ove agencije. U početku, većina pozicija u agenciji nije bila kadrovski popunjena na odgovarajući način, uz to da su samo pojedine rukovodeće pozicije bile popunjene. Ovo je jedan od glavnih razloga za kašnjenja u izvršenju zadataka definisanih u Strategiji i Akcionom planu za borbu protiv korupcije. U međuvremenu, agencija je uložila dodatne napore i ima vodeću ulogu u koordiniranju svih sistemskih aktivnosti BiH vezanih za suprostavljanje korupciji. Takođe, Vijeće ministara BiH je 07. 05. 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. i Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. Strategija i Akcioni plan za borbu protiv korupcije koji su izdati od strane Agencije određuju zadatke i dužnosti uključujući rokove i ostale detalje. Sve institucije, uključujući i MO BiH, obavezne su kreirati vlastite antikorupcijske planove, uključujući identifikaciju poslova koji su najosjetljiviji na korupciju. Odobreni Akcioni plan MO BiH sada iziskuje detaljan plan implementacije.

Na državnom nivou postoji Ured za reviziju institucija BiH zajedno sa ekvivalentnim uredima na entitetskim nivoima. Ured za reviziju je vanjski, neovisan revizor koji pregleda finansijske prakse u institucijama BiH, stoga i ministarstva odbrane. Također, on sprovodi finansijske revizije provjeravajući finansijske izvještaje i račune institucija sa ciljem procjene pouzdanosti i da li stanja računa reflektuju rezultate izvršenja budžeta. Ured za reviziju utvrđuje da li rukovodstvo institucije prati sva primjenjiva pravila, da li se sredstva troše namjenski i ocjenjuje upravljanje finansijama, funkcije unutrašnje revizije i sisteme

unutrašnje kontrole. Svake godine Ured za reviziju vrši reviziju i daje mišljenje i preporuke u svom godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta. Ovaj ured je dao negativnu ocjenu za MO u 2011. godini, ali je naznačio značajan napredak u svom izvještaju iz 2012. godine. Izvještaj za 2013. i 2014. godinu je iskazao mišljenje sa rezervom.

Ne postoje tačni podaci vezani za nedavno procesuiranje za mito i korupciju u velikim vladinim slučajevima, ali podaci iz medija i nevladinih organizacija pokazuju činjenicu da je vrlo malo donešeno krajnjih presuda vezano za krivična djela ove vrste, uključujući i bilo koje „velike“ slučajeve, nameće pitanje koliko su državne institucije efikasne u borbi protiv korupcije.

Preporuke:

- a) Doprinijeti razvoju vladinog plana za podizanje svjesnosti i edukaciju opšte javnosti sa ciljem dobijanje podrške javnosti za implementaciju antikorupcijske strategije.
- b) Doprinijeti razvoju/ažuriranju plana integriteta u državnim tijelima.
- c) Pored oslanjanja na provjeru pozadine, osigurati da se poštuju zahtjevi za objavljivanje finansijskih izvještaja od strane osoba na visokim pozicijama i od strane onih koji rade na osjetljivim pozicijama, te pokrenuti napore da se razvije poštovanje pravila o sukobu interesa.
- d) Pregledati politike vezane za obavezu izvještavanja o primljenim poklonima službenika i uposlenika u državnim tijelima tokom protokolarnih aktivnosti, kao i druge mjere i aktivnosti kako bi se eliminisale mogućnosti korupcije.
- e) Uzeti u razmatranje preporuke koje su date u godišnjem izvještaju Ureda za reviziju institucija BiH.

Antikorupcijska politika u odbrani i sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti BiH je krovna institucija za druge agencije za sprovođenje zakona, uključujući i Direkciju za koordinaciju policijskih tijela BiH, Graničnu policiju BiH, Državnu agenciju za istrage i zaštitu, Agenciju za forenzička ispitivanja i vještačenja, Agenciju za školovanje i stručno usavršavanje, Agenciju za policijsku podršku i Službu za odnose sa strancima. Sve ove agencije, uključujući i Ministarstvo sigurnosti BiH, podvrgnuti su parlamentarnom nazoru od strane Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH. Takođe, ministar sigurnosti je član Vijeća ministara BiH. Ministarstvo sigurnosti BiH i njegove agencije sarađuju sa MO BiH u skladu sa njihovim nadležnostima. Sve ove organizacije imaju ulogu u tretiraju rizika od korupcije.

Pored toga što postoji formalno izdata antikorupcijska politika od strane ministra odbrane, a Zakon o službi u OS BiH, Etički kodeks za pripadnike OS BiH i Zakon o državnoj službi i drugi propisi jasno opisuju obaveze civilnog i vojnog osoblja u odbrambenim institucijama. Ured Generalnog inspektora MO BiH određen je kao koordinacijski ured za tretiranje antikorupcijske politike i predmeta vezanih za integritet u kompletnom odbrambenom sektoru. Vezano za korupciju i nezakonite aktivnosti, ministar odbrane se u decembru 2013. godine obratio javnosti sa novim programom „etička linija“ i zatražio da, ako posjeduju saznanja o bilo kakvim nezakonitim radnjama u MO BiH i OS BiH, prijave takve nelegalne aktivnosti njemu direktno (npr. mito za prijem vojnika u profesionalnu vojnu službu). Na medijskom događaju održanom 24. marta 2014. godine Generalni inspektor MO BiH je objavio rezultate upotrebe ove linije tokom posljednjih 90 dana. Zaprimljeno je 28 prijava i do tada je 19 riješeno. Identifikovana su neka od područja u MO BiH i OS BiH koja predstavljaju najveći rizik za mito i korupciju, a ona su slijedeća: proces javnih nabavki usluga i sredstava, raspolaganje viškom municije i naoružanja, proces regrutovanja za popunjavanje upražnjenih mesta za nove vojниke, unapređenja i školovanje.

Svi pripadnici MO BiH i OS BiH su obavezni da prijave kriminal. Pored toga, cjelokupan personal se putem obuke ohrabruje da prijave bilo kakve neregularnosti putem lanca komandovanja, Generalnom inspektoratu ili Parlamentarnom vojnom povjereniku. Svo osoblje je izjavilo da su upoznati sa načinima kako se može prijaviti korupcija i druge neregularnosti. Osobe koje kontaktiraju generalnog inspektora, mogu to učiniti anonimno i zahtijevati zaštitu. Civilne institucije su odgovorne za procesuiranje sumnjivih kriminalnih radnji. Osim toga, zakon o prijaviteljima korupcije je stupio na snagu 01. januara 2014. godine i smatra se modelom za šиру regiju u pogledu pravne zaštite.

Na osnovu Zakona o odbrani BiH i Zakona o službi u OS BiH, 01. januara 2006. godine uspostavljen je ured Generalnog inspektora MO BiH kao autonomna organizacijska jedinica u MO BiH sa misijom da se osigura da se vojni personal ponaša u skladu sa zakonima i propisima koji regulišu sukob interesa, profesionalizam i etičko ponašanje. Sistem inspektora se sastoji od ureda Generalnog inspektora MO BiH i inspektora koji rade u komandama i jedinicama nižeg ranga. Oni izvršavaju svoju misiju tako što daju obuku po pitanju etike i profesionalizma, zatim pružajući pomoć i sprovodeći istrage i preliminarne istrage u pogledu nepropisnog ponašanja.

Zakon o reviziji institucija BiH definiše ovlaštenje internog revizora da procjenjuju korisnost i efikasnost sistema za upravljanje finansijama u pogledu identifikacije rizika, procjene rizika i upravljanja rizikom uspostavljenim od strane rukovodstva organizacije. Šef Jedinice za internu reviziju podnosi izvještaj ministru odbrane. Dosljednost u poštovanju zakona i podzakonskih akata, kao i poštovanje unutrašnjih pravila uspostavljenih od strane sektora u MO BiH, ima za cilj da istakne identifikovane rizike i da se fokusira na prevenciju. Potrebno je što prije ukloniti nedostatke u odgovornosti i vrednovanju vlasništva opreme, pojačati mogućnosti revizora i izvršiti detaljnu identifikaciju svih sistema i procesa unutar MO BiH.

Vezano za primjenu sankcija protiv personala u slučaju mita ili korupcije, šef Jedinice za internu reviziju je obavezan da informira šefa organizacijske jedinice MO BiH vezano za navodno nedolično ponašanje. Sankcije obuhvataju širok raspon od upozorenja i krivičnih prijava pa do otpusta iz službe. Postoje različite regulative za vojno i civilno osoblje. Vremenski rok za pokretanje takvih procedura je relativno kratak i procedure su nejasne. U prethodnim praksama, u slučaju sumnje za kriminalnu aktivnost MO BiH je obavijestilo Tužilaštvo BiH ili Državnu agenciju za istrage i zaštitu i ostatak procesa bi se odvija pod njihovom nadležnošću. Ministarstvo odbrane je u ranijem periodu, zajedno sa Uredom tužilaštva, popunilo krivične prijave protiv nekoliko osoba iz MO i OS BiH za potencijalne korupcijske aktivnosti. Svi slučajevi su u skladu sa zakonom proglašeni kao zastarjeli (6 mjeseci za civilno osoblje) i interne disciplinske procedure nisu urađene. Međutim, primjer korupcije unutar oficirskog kora, a koji je vezan za praksu prijema u vojnu službu, riješen je mjerom smanjenja čina jednom oficiru. U BiH ne postoji zasebni vojni sudovi i svi slučajevi su u nadležnosti civilnih sudova. Bez obzira na to što se slučajevi formalno ne okonačavaju, ipak su nedavni događaji imali za rezultat da pripadnici MO i OS BiH budu puno svjesniji o riziku o korupciji i da se neregularnosti mogu prijaviti i sprovesti se istraga.

Preporuke:

- a) Hitno izvršiti punu procjenu rizika, razviti i implementirati strateški akcioni plan kako bi se tretirala identifikovana područja visokog rizika.
- b) Razviti plan da se pregleda vlasništvo nad opremom i odrediti odgovarajuću vrijednost kako bi se povećala odgovornost.
- c) Izvršiti analizu dužnosti Jedinice za internu reviziju MO BiH i Generalnog inspektorata MO BiH kako bi se preklapanje njihovih ovlasti svelo na minimum.
- d) MO BiH treba nastaviti unapređenje i ažuriranje vlastitog sveobuhvatnog antikorupcijskog plana.

- e) Inicirati proaktivnu medijsku kampanju fokusiranu na opštu javnost (vanjska publika) i na interni personal u MO BiH i OS BiH, a vezano za etiku i programe integriteta.

Personal, školovanje i obuka

Vojni personal podliježe odredbama Zakona o odbrani BiH, Zakona o službi u OS BiH, Pravila službe u OS BiH i Kodeksa ponašanja pripadnike OS BiH. Kodeks je odobren 2006. godine i smjernica je za profesionalno ponašanje kompletног vojnog personala. Etički kodeks ponašanja vojnih lica u MO BiH i OS BiH je donesen u decembru 2013. godine kao dopunski dokument i obuhvata prihvatanje poklona, spolnu ravnopravnost i druge vrijednosti. Zaposlenici i državni službenici podliježu odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, Kodeksa državnih službenika u institucijama BiH, te drugim propisima u vezi s time. Između ostalog, ovi propisi definiraju sukobe interesa i standarde ponašanja za personal, uključujući posebne zabrane i iznimke tih zabrana po pitanju primanja poklona i prihvatlјivu visinu vrijednosti poklona koji se primaju u iznimnim okolnostima. Zakon o državnoj službi BiH reguliše koje su vrste poklona prihvatlјive i potrebno je da se isti prijave svom prepostavljenom. Takođe je MO BiH donijelo Pravilnik o reprezentaciji i poklonima u MO BiH i OS BiH kojim je definirana obaveza da personal prijavi kolektivne zahvale poput putovanja, zabava ili troškova. Ovaj segment predstavlja visokorizično područje na koje treba obratiti pažnju.

Na nivou MO BiH i OS BIH postoji određena obuka u oblasti etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i antikorupcije. Obuka vezana za kodeks ponašanja izvodi se rutinski. Međutim, kompletan plan obuke zahtijeva reviziju kako bi se osigurao razvoj odgovarajućih modula za etiku i rizik od korupcije, po kojima bi se obučili svi oficiri i podoficiri.

Narušavanje kodeksa ponašanja od strane vojnog personala tretiraju se shodno Pravilniku o vojnoj disciplini i disciplinskom postupku. Na nivou MO BiH formira se disciplinska komisija koja je odgovorna za disciplinske procedure za sve civilne uposlenike u MO BiH. Generalni inspektor MO BiH, također ima važnu ulogu u rješavanju prestupa vezanih za kodeks ponašanja.

Ne postoje civilne pozicije na kojima je dozvoljeno rotiranje u MO BiH i OS BiH (državni službenici i uposlenici) i u dokumentu za popunu pozicija nisu identifikovane osjetljive pozicije. OS BiH takođe nemaju određene posebne pozicije koje su identifikovane kao osjetljive na korupciju.

Politike profesionalnog razvoja i upravljanja karijerom pružaju smjernice kako bi se osiguralo da se vojni personal postavlja na odgovarajuće pozicije u MO i OS BiH u skladu sa njihovim sposobnostima i performansama. Jedna od ključnih predispozicija za napredovanje vojnog personala jeste godišnje ocjenjivanje. U praksi, veoma visok procenat vojnog personala ima odlične službene ocjene što za posljedicu ima nerazumno visok broj personala koji i po ovom osnovu ispunjava uslove za redovno napredovanje. Procedure i kriteriji za postavljanje na pozicije i napredovanje konstantno se nadograđuju ili mijenjaju, što doprinosi mogućnosti favoriziranja. Kriteriji za ocjenjivanje trebaju da bude jedinstveni i shvaćena od strane svakog nadređenog, tako da se personal ocjenjuje na osnovu svojih performansi, a ne na osnovu subjektivnih kriterija. Proces popunjavanja upražnjenih pozicija vojnim personalom je dizajniran da bude transparentan bilo da se radi o internim ili javnim slobodnim mjestima, ali turbulentnost promjenama ove politike imala je utjecaja na stvarnu otvorenost procesa. Zakon o službi u OS BiH ograničava personal da obavlja komandne i kontrolne funkcije na četiri godine. Prepoznajući rizik od korupcije u upravljanju ljudskim resursima, MO BiH i OS BiH pokušavaju da poboljšaju transparentnost sistema unapređenja, službeno ocjenjivanje i sve aspekte upravljanja karijerom.

Isplata plata obavlja se na mjesecnoj osnovi u skladu sa postojećim propisima. Visine plata definisane su zakonom i sve vrijednosti plata su javno dostupne. Formulari za finansijska primanja su obavezni, a osoblje ne može ostvariti dobit izvan njihove državne službe bez odobrenja MO BiH. Isplate penzija su u nadležnosti entitetskih fondova i postoje razlike u obračunu penzija kao i razlike u penzionim pravima. Lanci komandovanja su odvojeni od lanca koji se bavi uplatama. Lanac komandovanja obavezu da osigura odgovarajuće uplate za odgovarajući nivo komandovanja, a platni sistem je centralizovan i obavlja se preko jedinstvenog trezorskog računa.

Preporuke :

- a) Razmotriti da se u MO BiH sprovede interna kampanja javnog informiranja fokusirana na važnost transparentnosti, odgovornosti i integriteta kako bi se osnažio predstojeći rad.
- b) Identificirati civilne i vojne pozicije visokog rizika koje zahtijevaju posebne sigurnosne provjere i postupke revizije.
- c) Napraviti reviziju potreba za školovanja i obuke civilnog i vojnog personala u MO BiH iz oblasti izgradnje integriteta. Ovo bi trebalo uključiti razvoj implementacijskog plana kako bi se u postojeći nastavni plan i program uključila izgradnja integriteta, te kako bi se razvile nove aktivnosti. Plan bi trebao da istakne utjecaj korupcije na sigurnost i dobre prakse sa ciljem smanjenja rizika od korupcije.
- d) Napraviti reviziju politika upravljanja personalom uključujući službena ocjenjivanja, unapređenja, regrutovanje, politike rotacije i koristiti detaljne provjere prošlosti unutar MO BiH.

Planiranje i budžet

Odbrambeni budžet, unutar dodijeljenih ograničenja, donosi se na osnovu propisanih internih procedura koje se prosljeđuju relevantnim tijelima u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, međunarodnim obavezama i u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH. Planiranje za odbrambeni budžet vrši se na transparentan način i uključuje detaljnu reviziju troškova definiranih sa 4 programa, funkcionalnim segmentima i kategorijama troškova sa ulaznim elementima iz funkcionalnih područja i zajedno sa pismenim pojašnjnjima. Odbrambeni budžet se usvaja od strane Parlamentarne skupštine BiH i izdaje se kao Zakon o budžetu, zajedno sa detaljno obrazloženim troškovima i brojem personala, a zatim se objelodanjuje javnosti. Budžet se usvaja jedanput godišnje. Također, putem dokumenata okvirnog budžeta, javno se objavljuje informacija o projiciranom srednjeročnim (tri godine: jedna budžetska godina i dvije programske godine) troškovima budžetskih stavki. Problemi sa izvršenjem budžeta još uvije postoje. Nije potrošeno 5,41 milion KM u 2013. godini i 5,73 milion KM u 2014. godini. Ured za odnose sa javnošću MO BiH osigurava medijima ove dokumente i druge finansijske informacije na njihov zahtjev ili u formi saopštenja za javnost.

Ministarstvo finansija i trezora BiH uspostavlja široki okvir za budžetsko planiranje za svako ministarstvo BiH. U MO BiH postoji Odbor za odbrambene resurse koji se sastoji od sekretara Ministarstva odbrane, pomoćnika ministra odbrane i načelnika ZŠ OS BiH. U oružanim snagama postoji budžetski savjetodavni odbor u kojem se nalazi zamjenik načelnika Zajedničkog štaba za operacije, zamjenik načelnika Zajedničkog štaba za resurse, načelnici uprava i komandanti jedinica višeg nivoa. Procedure za planiranje budžeta propisane su u dokumentu pod nazivom „Koncept i procedure za planiranje, programiranje, budžetiranje i izvršenje“ koji se nalazi na web stranici MO BiH. Sektor za finansije i budžet koordinira sve aktivnosti vezane za planiranje i izvršenje budžeta. Ovaj Odsjek pruža sve neophodne

informacije o statusu budžeta ili mogućim korekcijama i ispravkama, te odgovara na pitanja Odbora za odbrambene resurse koga obavlještava o svemu važnom.

Budžet odbrane finansira se kroz jedinstveni trezorski račun otvoren kod Ministarstva finansija i trezora BiH i sredstva se doznačuju iz državnog budžeta. Jedinstveni trezorski račun ne vrši doznake sredstava nižim nivoima odbrambene strukture. Međutim, MO BiH može interno razviti svoj sistem za decentralizovanog izvršenje budžeta, ali to nije urađeno na sveobuhvatni način. Određene jedinice dobivaju nominalni iznos novca za sitne potrebe. MO BiH nema značajnije prihode, ali još uvijek dobija donacije od trećih strana. Postoji mali iznos odbrambeni prihoda čiji su izvori vezani za prodaju viška municije i naoružanja. Međutim, ovaj prihod ide u državnu blagajnu, a ne u blagajnu MO BiH. Sva pokretna i nepokretna vojna imovina, koja se nalazi u vlasništvu ili pod kontrolom MO BiH, stečena je od prethodnih entitetskih ministarstava odbrane i vojski. MO BiH je implementiralo dva ugovora koji su ispregovarani sa bivšim entitetskim ministarstvima odbrane, a vezano za prodaju naoružanja i vojne opreme. U budućim ugovorima država BiH će dobiti 20% od prodaje, a ostalih 80% biće prebačeno entitetima BiH. Politički osjetljivo pitanje ukupne imovine treba se riješiti i ostaje važna prepreka reformama MO BiH i OS BiH.

Ured za reviziju institucija BiH vrši godišnju finansijsku reviziju MO BiH. Izvještaj za 2012., 2013. i 2014. godinu izdati su na oficijalnoj internet stranici tog ureda i uključuje detaljne rashode i posebne kapitalne investicije, kao i preporuke za bolje finansijske performance. Dugoročna kapitalna ulaganja trebaju biti odobrena od strane Vijeća ministara BiH. Za proces revizije, rukovodstvo MO BiH priprema prezentaciju svih svojih finansijskih izvještaja u skladu sa okvirom za finansijsko izvještavanje definisano različitim propisima i politikama. To uključuje kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrol relevantnih za pripremu i prezentiranje finansijskih izvještaja. Nakon toga, revizori su obavezni da pripreme svoj izvještaj u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH i Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije. Revizor takođe ocjenjuje upravljanje finansijama, funkcije internih revizora i sistem internih kontrola.

U odobrenom budžetu za fiskalnu 2012. godinu preko 85% budžeta potrošeno je na personalne troškove (plate, naknade i osoblje), dok je u 2013. godini to reducirano na oko 78%. Nakon što se u obzir uzmu fiksni troškovi (komunalije, struja, telefonija, gorivo, prevoz, tekuće održavanje), veoma malo resursa ostaje za diskreciono korištenje za nabavku opreme ili poboljšanje infrastrukture. MO BiH je prisiljeno da prilikom planiranje nabavke pravi prioritete za svaku potencijalnu kupnju stavki koje će omogućiti ispunjavanje obaveza vezanih za podršku civilnim vlastima i NATO operacija podrške miru.

Preporuke:

- a) Razviti program tehničke obuke kako bi promovisali dobre prakse i povećali sposobnosti kompletног personala odgovornog za finansijske i budžetske zadatke.
- b) Koristiti rezultate dobivene od analize pozicija sprovedene od strane MO BiH i norveške Agencije za javnu administraciju kako bi našli što efikasnije načine za obavljanje posla.
- c) Razviti plan za rad sa Parlamentarnom skupštinom BiH i drugim institucijama kako bi dopunili postojeće zakone i kako bi se omogućila decentralizacija izvršenja budžeta vezano za logistička pitanja.
- d) Omogućiti informatičku podršku za izvršenje budžeta po pitanju logistike, kako bi se na vrijeme pratile sve ključne transakcije u izvršenju budžeta. Privremena baza podataka koja je trenutno u upotrebi treba se proširiti i koristiti sve dok se ne uspostavi informatički logistički računovodstveni sistem i ugraditi u cijelokupni računovodstveni sistem.

Operacije

Oficiri iz OS BiH uključeni su u operacije izvan države kao dio multinacionalnog komandnog osoblja, dok su male jedinice iz BiH integrisane u veće nacionalne kontigente NATO članica. Antikorupcijska pitanja su uključena u preduputnu obuku OS BiH, kroz module obuke posvećene tom pitanju, koju provodi PSOTC. Ne postoji posebna vojna doktrina vezana za tretiranje korupcijskih problema u miru i u konfliktu. Postoje redovne posjete jedinicama u misijama od strane bosanskohercegovačkog rukovodstva, uključujući ministra odbrane, članove Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, parlamentarnog vojnog povjerenika, generalnog inspektora i vojne komandanate. Zbog rutinskog dodjeljivanja malih bosanskohercegovačkih kontigenata većim formacijama koje im pružaju svu neophodnu podršku, ne postaje pravni dogовори за nabavku u konfliktnim okruženjima kada se javi hitna operativna potreba za istim.

Preporuke:

- a) Razviti sistem koji će zabilježiti naučene lekcije i dobre prakse od jedinica i štabnih oficira koji su bili u misijama, a sa ciljem smanjivanja rizika od korupcije u okviru operacija.
- b) Razmotriti posebnu obuku za osoblje ugovorača koji bi mogli biti raspoređeni kao podrška bosanskohercegovačkom kontigentu.

Nabavka

U aprilu 2014. godine Parlamentarna skupština BiH usvojila je novi Zakon o javnim nabavkama BiH, koji je stupito na snagu krajem novembra 2014. godine. Ovaj zakon reguliše sistem javnih nabavki u BiH, prava, dužnosti i odgovornosti učesnika u procesu nabavke i kontrolu javne nabavke. Zakon takođe uključuje propise za sistem nabavki MO BiH i OS BiH. Postoji nekoliko iznimki gdje ugovori mogu biti izuzeti od odredbi ovog Zakona i u biti to su ugovori koji su vezani za državne tajne; ugovori čije izvršenje mora biti popraćeno posebnim sigurnosnim mjerama; ugovori čija je procedura izvršenja propisana od strane međunarodnog zajmodavca ili donatorske organizacije; ugovori u području odbrane vezani za proizvodnju ili trgovinu naoružanja, vojne opreme i vojnih materijala; i nabavka ili unajmljivanje zemljišta, postojećih zgrada ili druge nepokretne imovine u bilo kojem finansijskom obliku. Svi tenderi su objavljeni na službenoj internet stranici MO BiH i koristi se elektronski sistem rada sa podacima.

Sektor za nabavku i logistiku MO BiH je odgovoran za sve nabavke u ministarstvu. U upotrebi je dug proces od inicijalnog planiranja u oružanim snagama i određivanja potreba od strane Sektora za nabavku i logistiku MO BiH pa do isporuke roba i usluga. U ovom sektoru postoji jedan dio personala koji ne posjeduje odgovarajuće vještine kako bi izvršavali svoje dužnosti i negdje oko trećine pozicija nije popunjeno sa osobljem. OS BiH su odgovorne za planiranje i prezentiranje svojih potreba MO BiH, nakon čega ured za nabavku vrši ocjenu, priprema potrebnu dokumentaciju i vrši kupovinu. Zahtjevi za tendere objavljaju se u Službenom glasniku BiH gdje se takođe objavljaju i finalne dodjele ugovora. Sve ponude zajedno sa kompletom dokumentacijom šalju se pravobraniocu BiH na odobravanje. Stiče se dojam da ovaj sistem uzima puno vremena u samoj pripremi nepotrebnih kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih planova, jer odobreni budžet diktira od godine do godine sredstva dostupna za nabavku. Također, postoje problemi sa nedovoljno definisanim tehničkim elementima potrebnim za kupovinu određenih artikala opreme. Ovo bi se moglo ubrzati razvojem unaprijed definiranih tehničkih specifikacija. Generalno, sistem se pokazao kao veoma spor i krajnje neefikasan u pogledu realizacije plana nabavki.

Komisija za nabavku (tenderski odbor) sastoje se od stručnjaka u području iz kojeg se vrši nabavka stavki i u području javne nabavke. Kada osoba ovlaštena za ugovaranje (ministar odbrane) imenuje članove komisije on mora voditi računa da odabrani članovi komisije posjeduju dovoljno znanja da sprovedu zakon i implementiraju odobrene procedure, te da najmanje jedan član komisije posjeduje poseban certifikat o stručnosti vezano za predmet javne nabavke. Nakon imenovanja komisije, svaki član je obavezan da u skladu sa zakonom da izjavu o nepristrasnosti i tajnosti koja potvrđuje da ne postoji pristrasnost ni prema jednoj strani, te da će se striktno pridržavati tajnosti koju zahtijeva zakon do okončanja tenderskog procesa. Zapisi o svakoj tenderskoj ponudi i naknadnim promjenama čuvaju se (u printanoj ili elektronskoj verziji) u MO BiH. Trenutno ne postoje posebne procedure za odabir, sigurnosne provjere i obuku članova odbora/komisije za nabavke. Međutim, razvija se novi koncept u smislu odabira nekih 60 osoba koje bi radile u tenderskim odborima, a koje bi prošle posebnu sigurnosnu provjeru i kroz obuku vezanu za sukob interesa.

Nadzor nad sistemom nabavki u MO BiH je obaveza Jedinice interne revizije MO BiH. Periodične vanjske revizije sistema nabavke vrše se od strane Ureda za reviziju institucija BiH. Profesionalna vojna lica i državni službenici raspoređuju se na osjetljive pozicije na osnovu njihovog obrazovanja i stručnosti. Međutim, ne postoje pravila za rotiranje personala na osjetljivim pozicijama. Diskvalifikacija na bazi sukoba interesa ili potencijalne korupcije definirana je zakonima BiH koji regulušu državnu službu, te drugim relevantnim propisima. Ugovorni organ u bilo kojem koraku procedure za nabavku može odbiti prijavu za učešće ukoliko ponuđač ili tenderska kompanija pokuša da izvrši utjecaj na radnju ili odluku tokom javne nabavke. Ugovorni organ mora informirati kompaniju i direktora Agencije za javne nabavke BiH kada se odbije zahtjev ili tender uz informiranje o razlogu za odbijanje, te staviti zabilješku u izvještaj o procedurama za nabavku. U slučaju da zahtjev ili ponuda koju zaprimi ugoverni organ tokom procesa nabavke prouzrokuje ili može prouzrokovati sukob interesa, ugoverni organ je dužan da implementira zakon.

Kako bi se osiguralo kompletiranje ugovaranja, za iznos traženog tendera mora postojati garancija od 1-2% od ponuđene cijene. Garancija mora biti predata prije isteka roka za dostavu ponuda. Međutim, kao mjera kontrole kvaliteta, postoji specijalno odjeljenje pod ingerencijom pomoćnika ministra, ali isto nije u potpunosti popunjeno. Odjeljenje je odgovorno za određivanje kvaliteta nabavljenje robe ili usluge.

Zakon o javnim nabavkama definira procedure koje opisuju izuzetke u nabavci kao što su „operativno potrebno“ i „jedan izvor“. Negdje oko 90% nabavki radi se u skladu sa otvorenim procedurama, dok u 2013. godini nije bilo povjerljivih tendera za nabavku. MO BiH sada ne koristi agente ili posrednika za nabavku i offset se ne koristi u BiH.

Preporuke:

- a) Izvršiti reviziju sistema za nabavku i logistiku kako bi promovirali dobru praksu i osigurati da procedure i procesi što je više moguće budu efikasniji.
- b) Izvršiti reviziju popunjavanja i zahtjeva za vještinama ključnih logističkih pozicija i razviti obuku i plan upravljanja personalom kako bi poboljšali sposobnosti tog personala.
- c) Uspostaviti posebne procedure za odabir, sigurnosnu provjeru i obuku članova tenderskih odbora/komisija za nabavku u koordinaciji sa razvojem novog koncepta za pravljenje baze podataka o personalu koji bi potencijalno mogao raditi u tenderskim odborima.
- d) Uspostaviti procedure za internu kontrolu u području logistike i nabavke.

Rad sa odbrambenim kompanijama i drugim dobavljačima

MO BiH nije iniciralo nikakve programe koji bi pomogli kompanijama u podizanju standarda za integritet i suprostavljanja korupciji u nabavci. Osim toga, kompanije koje sudjeluju u natječajima nisu obavezne da imaju etičke programe da bi se mogle natjecati za posao. Zakon o javnim nabavkama zahtjeva od Agencije za javne nabavke BiH da razvije elektronski informacioni sistem na kojem bi se, pored oglašavanja u službenom glasniku, objavila tenderska dokumentacija, te zahtjeva od Agencije da inicira podršku razvoju elektronske javne nabavke.

Svaki ponuđač koji ima validan interes u javnom ugovaranju i vjeruje da je ugovorni organ tokom procedure dodjele posla prekršio zakon ima pravo da se žali na postupak. Žalbe se mogu poslati ugovornom organu u pisanoj formi u roku od 5 dana od dana kada je provajder znao ili trebao da zna da postoji kršenje zakona, a ne kasnije od jedne godine od datuma navodnog kršenja. Ukoliko ugovorni organ ne razmotri žalbu u roku predviđenim članom 51. Zakona, ili odbaci žalbu, podnositelj žalbe može se u pisanoj formi žaliti Uredu za razmatranje žalbi u roku od 5 dana od prvog radnog dana nakon roka ili u slučaju da ugovorni organ odbaci žalbu onda od dana kada je podnositelj žalbe dobio odgovor od ugovornog organa. Ugovorni organ mora istovremeno poslati kopiju žalbe Uredu za razmatranje žalbi odmah po primitku iste. U 2013. godini, od nekih 85 tendera, za 16 su date pritužbe ponuđača, a tri su potvrđena kao nepoštena ili nelegalno sprovedena, što je rezultiralo obnovom procedure.

Preporuke:

- a) Uraditi reviziju procedura za nabavku s ciljem da se pojednostavi proces za ugovore niske vrijednosti.
- b) Utvrditi da li su potrebni novi propisi kako bi se zahtjevalo od kompanija koja rade posao sa MO BiH da imaju pisani etički kodeks.
- c) Razmotriti iniciranje specijalnih programa koji bi ohrabrili odbrambene kompanije za uspostavu etičkog kodeksa u svom poslovanju.

Zaključci

MO BiH je aktivno uključeno u promoviranje dobre prakse sa ciljem jačanja transparentnosti, odgovornosti i integriteta. Ovo uključuje širok raspon aktivnosti na poboljšanju prakse poslovanja i razvoju kapaciteta civilnog i vojnog personala. Važnost podrške pružene od ministra i njegovog višeg rukovodećeg osoblja je naglašena. MO BiH je pohvaljeno za proaktivni pristup poput onog sa osnivanjem "etičke linije" i svog doprinosa vladinim planovim za borbu protiv korupcije.

Specifična politička situacija u BiH predstavlja ozbiljne izazove za reformske planove MO BiH, a usprkos tome ostvaren je određeni napredak. Potrebno je bez odlaganja izvršiti reviziju sistema i procesa i inicirati sveukupna poboljšanja u upravljanju resursima.

PSOTC je partner u implementiranju izgradnje integriteta od samog pokretanja NATO programa izgradnje integriteta. Pored uloge u razvoju domaće ekspertize, PSOTC je dao značajne doprinose NATO programu izgradnje integriteta kao i poboljšanju regionalnih sposobnosti u okviru SEDM. Ova ekspertiza bi trebala da se koristi za procjenu potreba za obukom, razvoj specijalizovanih modula i za nove kurseve izgradnje kapaciteta civilnog i vojnog personala.

U narednom radu, vlasti bi trebale u potpunosti iskoristiti postojeće NATO alate i resurse uključujući NATO HQ međunarodni štab, NATO štab u Sarajevu kao i stručnjake iz oblasti izgradnje integriteta.

Intervjui sprovedeni od strane NATO tima bili su otvoreni, iskreni i širokog spektra, te je tim imao potpuni pristup i dostupnost najviših rukovodilaca MO BiH kao i ključnog personala na važnim rukovodećim pozicijama. Personal je bio upoznat sa programom izgradnje integriteta i znao je važnost mandata za ovaj posao. Kada se dese dalje reforme i uspostave novi procesi biće potreban vremenski period za observacije pozitivnih promjena vezano za smanjenje rizika od korupcije u najranjivijim područjima.

B - Rizici i izazovi

Strategija za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. iskazuje činjenicu da je svaki reformski proces, a posebno borba protiv korupcije, složen i zahtjevan proces kojeg prate prepreke za postizanje potrebnih učinaka. Kako bi se smanjio njihov utjecaj u provođenju Strategije, što se može odnositi i na Plan integriteta, potrebno je otkloniti sljedeće prepreke koje mogu utjecati na njeno uspješno provođenje:

- a) Nedostatak političke i druge volje – bez želje i odlučnosti donosilaca odluka na političkom i administrativnom nivou ne može se očekivati preduzimanje konkretnih i angažiranih mera u borbi protiv korupcije, jer će one ili izostati ili biti kampanjske i selektivne;
- b) Nedovoljna samostalnost i kompetentnost subjekata provođenja – bez odgovarajućeg znanja, vještina, i u okviru propisa, slobode postupanja subjekata provođenja protiv kompleksnog fenomena kao što je korupcija, borba protiv nje ne može biti efikasna i dati potrebne rezultate;
- c) Nedovoljna angažiranost subjekata provođenja – bez dovoljne posvećenosti svih nosilaca aktivnosti za provođenje Plana integriteta, narušava se cjelovitost kompleksnog sistema za borbu protiv korupcije, što će neizbjježno utjecati na postignute efekte njihovog rada;
- d) Nedostatak finansijskih i drugih resursa – manjak finansijskih i drugih resursa neophodnih za kvalitetnu borbu protiv korupcije ozbiljno utječe na kapacitet sistema za borbu protiv korupcije i onemogućava provođenje zahtjevnijih mera koje su važne za njeno sprečavanje;
- e) Nedostatak sistemičnosti i koordinacije – ni najbolje predviđene antikorupcijske politike i mjere u olanu integriteta MO BiH ne mogu biti efikasne ako se provode povremeno, nepovezano, fragmentirano i bez dovoljno sistemičnih aktivnosti i koordiniranih subjekata provođenja;
- f) Nedostatak podrške javnosti – borba protiv korupcije ne može biti potpuna i efikasna bez svijesti javnosti o štetnim posljedicama koje korupcija nanosi društvu i pojedincu, kao osnova za povećanu spremnost da građani zahtijevaju i podrže antikorupcijske aktivnosti i aktivno učestvuju u njima;
- g) Neosnovana očekivanja za brze efekte u borbi protiv korupcije – što je korupcija više prisutna, to je veća želja građana da ona bude spriječena. Očekuju se brzi efekti za što kraće vrijeme, što može rezultirati nestrpljivošću i smanjivanjem podrške javnosti antikorupcijskim mjerama i aktivnostima.

C - Mehanizmi koordinacije i konsultacija

Za uspješno provođenje Plana integriteta, kao efikasnog alata za implementaciju strategije za borbu protiv korupcije, bitno je osigurati odgovarajuće unutrašnje i vanjske mehanizme

koordinacije i konsultacija, kao i uključiti sve faktore od kojih će implementacija ministrovih namjera zavisiti.

Interni

Dokument Politika izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH je kvalitetan okvir koji:

- uspostavlja opće zahtjeve i smjernice za izgradnju integriteta, prevenciju, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije,
- definira nadležnosti MO BiH i OS BiH u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije,
- utvrđuje metode i načine izgradnje integriteta, implementacije preventivnih mjera i borbe protiv korupcije.

Takođe, Politika je uspostavila organizacijsku, operativnu i rukovodnu/komandnu osnovu za izgradnju integriteta, prevenciju, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije u MO BiH i OS BiH. Ista se primjenjuje na sva imenovana lica, državne službenike, zaposlenike, civilna lica, vojna lica i kadete koji su imenovani ili raspoređeni na dužnosti u MO BiH i OS BiH, te lica koja su po bilo kojem osnovu angažirana za potrebe MO BiH i OS BiH.

Odbor za izgradnju integriteta i borbu protiv korupcije (u dalnjem tekstu: Odbor) uspostavljen je sa ciljem davanja smjernica i nadgledanja provedbe politike. U sastav Odbora ulaze: Zamjenik ministra odbrane, predsjedavajući; Sekretar MO BiH, zamjenik predsjedavajućeg; Generalni inspektor MO BiH, član; Zamjenik načelnika Zajedničkog štaba OS BiH, član; Pomoćnik ministra za obavještajno-sigurnosne poslove, član, potreban broj drugih članova kako bi se osigurala propisana zastupljenost i administrativni tim (koordinator i tehnički sekretar).

Odbor nadgleda provedbu Politike i daje prijedloge ministru odbrane za izgradnju integriteta, smanjenja rizika i borbu protiv korupcije u MO BiH i OS BiH. Odbor se sastaje po potrebi, a najmanje jednom svakih šest mjeseci.

Ekspertna grupa za implementaciju Politike (u dalnjem tekstu: Ekspertna grupa) uspostavljena je sa ciljem sveobuhvatnog planiranja, pripreme i provedbe Politike. Članovi Ekspertne grupe su po jedan predstavnik svih organizacijskih jedinica MO BiH i tri predstavnika Zajedničkog štaba OS BiH. Ekspertnom grupom predsjedava predstavnik Generalnog inspektorata MO BiH, a zamjenik predsjedavajućeg je predstavnik Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH.

Ekspertna grupa analizira stanje u oblasti izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije, te predlaže Odboru konkretnе mjere unaprijeđenja stanja iz ove oblasti. Ekspertna grupa se sastaje po potrebi, a najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Za provedbu Politike, između ostalog, na raspolaganju su sljedeće mjere i aktivnosti:

- a) izrada dokumenta Procjena rizika ugroženosti integriteta i ugroženosti od korupcije u MO BiH i OS BiH,
- b) izrada i implementacija Akcionog plana za prevenciju korupcije u MO BiH i OS BiH,
- c) obuka iz oblasti izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije, koja će biti zastupljena na svim nivoima vođenja, komandovanja i kontrole u MO BiH i OS BiH,
- a) sudjelovanje u programima međunarodne obuke, seminarima, radionicama i konferencijama,
- b) izrada i periodično ažuriranje dokumenta „Samoprocjena integriteta u oblasti odbrane”, kao inicijalno sredstvo interakcije između MO BiH i NATO-a u oblasti izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije,

- c) angažiranje Odbora i Ekspertne grupe, koji će pratiti provedbu akcionog plana i drugih mogućnosti, te preduzimati mjere za njihovu potpunu implementaciju i nadogradnju,
- d) dosljedno sprovođenje ranije donesenih pravilnika, uputstava, kodeksa i drugih propisa i službenih akata MO BiH i OS BiH.

Na svim nivoima upravljanja, komandovanja i kontrole, obavezno je preduzimanje disciplinskih i drugih mjera protiv nosilaca koruptivnih i drugih negativnih pojava koje narušavaju integritet MO BiH i OS BiH. Preduzimanje navedenih mjera obavezno je i protiv lica koja propuste da preduzmu potrebne mjere i radnje sa ciljem sprječavanja koruptivnih i drugih negativnih aktivnosti u MO BiH i OS BiH.

Politikom su definirane odgovornosti MO BiH u cjelini i organizacijskih jedinica MO BiH prema sljedećem:

Ministarstvo odbrane BiH:

- a) Planira i provodi mjere i aktivnosti sa ciljem unaprjeđenja postojećeg nivoa izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH,
- b) izrađuje, provodi i nadzire primjenu akcionog plana za prevenciju korupcije u MO BiH i OS BiH,
- c) sarađuje sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama radi ispunjenja svrhe i cilja ove politike,
- d) daje smjernice i odobrava obuku u oblasti izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH,
- e) sarađuje i operativno djeluje sa nadležnim organima za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini u oblasti prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije.

Generalni inspektorat

- a) Primarni je nosilac institucionalnih obaveza MO BiH u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenje rizika i borbe protiv korupcije,
- b) koordinira i prati realizaciju mjera i aktivnosti MO BiH i OS BiH koje proizilaze u procesu provedbe ove politike,
- c) koordinira aktivnosti na izradi dokumenta procjena rizika ugroženosti integriteta i ugroženosti od korupcije u MO BiH i OS BiH i akcionog plana za prevenciju korupcije u MO BiH i OS BiH,
- d) u okviru svojih nadležnosti, sarađuje sa predstavnicima državnih institucija i agencija Bosne i Hercegovine i međunarodnih organizacija u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH.
- e) pregleda i po potrebi ažurira Politiku jednom godišnje.

Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove

- a) Sarađuje sa Generalnim inspektoratom, organizacijskim jedinicama MO BiH i OS BiH, u pogledu pravovremenog otkrivanja nepravilnosti i koruptivnog djelovanja,
- b) sarađuje sa komplementarnim agencijama u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH.

Sektor za upravljanje personalom

- a) Razvija programe i mjere prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u domenu upravljanja personalom,
- b) omogućava sudjelovanje pripadnika MO BiH i OS BiH u programima obuke i edukacije u oblasti koju ova politika tretira,
- c) sarađuje sa Generalnim inspektoratom, organizacijskim jedinicama MO BiH i OS BiH, u pogledu ostvarivanja svrhe i ciljeva ove politike.

Sektor za nabavku i logistiku

- a) Razvija programe i mjere prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u oblasti upravljanja resursima, a posebno u području nabavki roba i usluga,
- b) sarađuje sa Generalnim inspektoratom, Jedinicom interne revizije, Sektorom za finansije i budžet i drugim organizacijskim jedinicama MO BiH i OS BiH, u pogledu ostvarivanja svrhe i ciljeva ove politike.

Sektor za finansije i budžet

- a) Vodi transparentan proces sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja budžeta za potrebe MO BiH,
- b) sistemom kontrole izvršenja budžeta doprinosi izgradnji integriteta, smanjenju rizika, prevenciji i borbi protiv korupcije u MO BiH i OS BiH,
- c) sarađuje sa Generalnim inspektoratom, Jedinicom interne revizije, Sektorom za nabavku i logistiku i drugim organizacijskim jedinicama MO BiH i OS BiH, u pogledu ostvarivanja svrhe i ciljeva ove politike.

Jedinica interne revizije

- a) Ukazuje na nepravilnosti i indicije mogućeg koruptivnog ponašanja,
- b) sarađuje sa Generalnim inspektoratom, organizacijskim jedinicama MO BiH i OS BiH, sa ciljem identificiranja kršenja zakona i podzakonskih akata,
- c) predlaže mjere jačanja integriteta.

Zajednički štab OS BiH

- a) Implementira Politiku i aktioni plan za prevenciju korupcije u MO BiH i OS BiH,
- b) sarađuje sa nadležnim organizacijskim jedinicama MO BiH u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije,
- c) razvija i izrađuje programe obuke i edukacije, koji podržavaju izgradnju integriteta, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije u OS BiH,
- d) razvija i izrađuje programe i mjere izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u OS BiH.

Organizacijske jedinice MO BiH

- a) Aktivno sudjeluju u sveukupnoj implementaciji, pregledu i ažuriranju ove politike,
- b) aktivno sudjeluju u izradi i provođenju aktionog plana za prevenciju korupcije u MO BiH i OS BiH, uključujući međusobnu saradnju organizacijskih jedinica MO BiH i OS BiH,
- c) sudjeluju u aktivnostima, događajima i obavezama koje MO BiH ima u pogledu izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije,
- d) određuju osobu za kontakt za pitanja iz domena ove politike, koja će ujedno biti član Ekspertne grupe za implementaciju Politike,
- e) vrše procjenu stanja, planiraju i provode mjere i aktivnosti na internom nivou, sa ciljem izgradnje integriteta, prevencije, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije.

Eksterni

Kada je u pitanju vanjski aspekt koordinacije i konsultacija u cilju provođenje plana integriteta, MO BiH ostvaruje saradnju sa institucijama i organizacijama u BiH i međunarodnim organizacijama koje se bave pitanjima izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije.

Saradnja u BiH se ostvaruje sa: Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, Parlamentarnim vojnim povjerenikom i Agencijom za prevenciju korupcije i

koordinaciju borbe protiv korupcije, kao i drugim domaćim institucijama i organizacijama, uključujući i nevladin sektor.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama se ostvaruje sa: NATO, EU, OSCE, UN, kao i sa drugim međunarodnim organizacijama i agencijama, uključujući saradnju sa nevladnim organizacijama. Saradnja sa NATO je posebno intenzivna kroz NATO program i podršku incijativi izgradnje integriteta.

III POGLAVLJE – AKCIONI PLAN ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I BORBU PROTIV KORUPCIJE MO BIH ZA PERIOD 2015 – 2019. GODINA

Strateški cilj 1: Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta i unaprjeđenje normativnog okvira za borbu protiv korupcije

Strateški program 1.1.				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.1.1.	Redovno održavati i unaprjeđivati komunikaciju, saradnju i koordinaciju između tijela za sprečavanje korupcije u BiH (1.1.5)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Kontinuirano	Memorandumi o razumijevanju i saradnji se provode
1.1.2.	Redovno održavati sastanke Odbora za izgradnju integriteta i borbu protiv korupcije	Predsjedavajući odbora, Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Odbor uspostavljen i održava sastanke minimalno jedanput u 6 mjeseci
1.1.3.	Redovno održavati sastanke Ekspertne grupe za implementaciju Politike za izgradnju integriteta, sprečavanje i borbu protiv korupcije u MO BiH i OS BiH.	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Ekspertna grupa uspostavljena i održava sastanke minimalno jedanput u 3 mjeseca.

Strateški program 1.2.				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.2.1.	Osigurati administrativne, finansijske i institucionalne kapacitete tijela za sprečavanje korupcije u skladu sa njihovim nadležnostima (1.2.3.)	Menadžment MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Osigurani odgovarajući materijalnotehnički, normativnopravni uslovi za rad Generalnog inspektorata MO BiH
1.2.3.	Izraditi harmonizirane programe obuka za Generalni inspektorat MO BiH (1.2.4.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Planovi i programi obuke izrađeni
1.2.4.	Kontinuirano educirati pripadnike Generalnog	Generalni inspektorat MO	Prva godina po	Obuka se provodi u skladu sa planovima

	inspektorata MO BiH na osnovu harmoniziranih planova i programa obuke (1.2.6.)	BiH	usvajanju Plana integriteta	i programima
1.2.5.	Osigurati da se upravljanje rizicima ugrađe u redovne planske procese MO BiH i da se na osnovu provedenih analiza rizika unaprijedi sistem upravljanja i kontrole MO BiH	Jedinica interne revizije MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Upravljanje rizicima ugrađeno u planske procese organizacijskih jedinica MO BiH
1.2.6.	Planirati obuku internih revizora i provoditi kontrolu kvaliteta provođenja revizije	Jedinica interne revizije MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Planovi obuke internih revizora se izrađuju i provodi se kontrola kvaliteta procesa revizije i izvještaja o reviziji

Strateški program 1.3. Unaprjeđenje profesionalnosti javne uprave kroz uspostavljanje i primjenu transparentnih i mjerljivih kriterija za zapošljavanje i pomjeranje u javnoj službi (1.5.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.3.1.	Inicirati izmjene i dopune propisa za uvođenje, primjenu i unaprjeđivanje transparentnih i mjerljivih kriterija za zapošljavanje i pomjeranje u javnoj službi (1.5.2.)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa nadležnim	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izmjene i dopune zakona o radu u javnoj službi formulirane i poslane nadležnim institucijama na usvajanje
1.3.2.	Sudjelovati u izvršenju izmjena i dopuna propisa za uvođenje, primjenu i unaprjeđivanje transparentnih i mjerljivih kriterija za zapošljavanje i pomjeranje u javnoj službi (1.5.3.)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa nadležnim	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Predložene i usvojene izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata u skladu sa rezultatima analize

Strateški program 1.4. Harmoniziranje izrade planova i programa za obuku u svim javnim institucijama u BiH iz oblasti prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije (1.6.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.4.1.	Analizirati sposobljenost i informiranost državnih službenika zaposlenih u MO BiH u vezi sa prevencijom korupcije i koordinacijom borbe protiv korupcije (1.6.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom sa upravljanje personalom MO BiH, ADS BiH i	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza urađena, utvrđen nivo sposobljenosti i informiranost državnih službenika zaposlenih u MO

		APIK		BiH
1.4.2.	Na osnovu analize izraditi harmonizirane planove i programe za obuke za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u MO BiH (1.6.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za upravljanje personalom MO BiH, ADS BiH i APIK	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izrađeni standardizirani planovi i programi za obuku
1.4.3.	Kontinuirano provoditi obuku u skladu sa harmoniziranim planovima i programima za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u MO BiH (1.6.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za upravljanje personalom MO BiH, ADS BiH i APIK	Kontinuirano nakon izrade planova i programa	Obuka se provodi
1.4.4.	Napraviti reviziju potreba za školovanja i obuku civilnog i vojnog personala u MO BiH iz oblasti izgradnje integriteta.	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Revizija napravljena i razvija se implementacijski plan kako bi se u postojeći nastavni plan i program uključila izgradnja integriteta.

Strateški program 1.5.

Osiguravanje stručnosti i profesionalnosti rukovodećih državnih službenika kroz dosljednu primjenu kriterija za izbor (1.7.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.5.1.	Analizirati zakonske propise za izbor rukovodećih državnih službenika u MO BiH, s ciljem osiguranja njihove stručnosti i profesionalnosti (1.7.1)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa APIK, ADS BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza zakonskih propisa, definirane mjere za utvrđivanje stručnosti i profesionalnosti
1.5.2.	Na osnovu rezultata analize predložiti izmjene i dopune zakonskih propisa koji reguliraju izbor rukovodećih državnih službenika u MO BiH na osnovu jasnijih i preciznijih kriterija (1.7.2.)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa APIK, ADS BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Predložene izmjene i dopune zakona u skladu s analizom, razvijen okvir sa definiranim potrebnim kompetencijama za rukovodeće državne službenike u MO BiH
1.5.3.	Napraviti reviziju politika upravljanja personalom	Sektor za upravljanje	Druga godina po	Revizija završena

	uključujući službena ocjenjivanja, unapređenja, regrutovanje, politike rotacije i koristiti provjere prošlosti unutar MO BiH	personalom MO BiH u saradnji sa ZŠ OS BiH	usvajanju Plana integriteta	
1.5.4.	Koristiti rezultate analize pozicija sprovedene od strane MO BiH i norveške Agencije za javnu administraciju kako bi našli što efikasnije načine za obavljanje posla	Sektor za upravljanje personalom MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Rezultati analize se koriste

Strateški program 1.6.

Smanjivanje mogućnosti političkog i drugih utjecaja na rad zaposlenih u javnim institucijama (1.8.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.6.1.	Analizirati zakonske propise koji reguliraju rad zaposlenih u MO BiH, s ciljem sprečavanja političkog i drugog utjecaja na njihov rad (1.8.1.)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH, APIK i ADS BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Analizirani zakonski propisi. Na osnovu analize definirana lista odredbi i procijenjen njihov utjecaj na sprečavanje političkog i drugog utjecaja na rad zaposlenih u MO BiH
1.6.2.	Kroz istraživanja utvrditi način na koji se, eventualno, vrši politički i drugi utjecaj na rad zaposlenih u MO BiH (1.8.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK, ADS BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Na osnovu provedenog istraživanja utvrđeni načini i pojavnici ostvarivanja političkog i drugog utjecaja na rad zaposlenih u MO BiH
1.6.3.	Na temelju rezultata analize i istraživanja predložiti mјere s ciljem sprečavanja političkih i drugih neprimjerenih utjecaja na rad zaposlenih u MO BiH (1.8.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK, ADS BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlog mјera sačinjen i dostavljen nadležnim organima na daljnje postupanje
1.6.4.	Harmonizirati procedure internih kontrola u MO BiH, s ciljem sprečavanja izlaganja zaposlenih internim pritiscima (1.8.4.)	Jedinica interne revizije MO BiH i Generalni inspektorat MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Razvijene i uskladene procedure internih kontrola

Strateški program 1.7.

Osiguravanje finansijskih sredstva za provođenje strategija i pratećih akcionih planova za borbu protiv korupcije na svim nivoima u BiH (1.9.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.7.1.	Izraditi procjenu potrebnih sredstava za provođenje Plana integriteta MO BiH i pripadajućeg akcionog plana (1.9.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	MO BiH izradilo procjenu potrebnih sredstava za provođenje obaveza iz Plana integriteta MO BiH
1.7.2.	U skladu s procjenom planirati sredstva u budžetu MO BiH za provođenje Plana integriteta MO BiH i pripadajućeg akcionog plana (1.9.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	MO BiH izradilo procjenu potrebnih sredstava za provođenje obaveza iz Plana integriteta MO BiH
1.7.3.	Osigurati sredstva u budžetu MO BiH za provođenje Plana integriteta MO BiH i pripadajućeg akcionog plana (1.9.3.)	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Osigurana sredstva potrebna za provođenje obaveza iz Plana integriteta MO BiH

Strateški program 1.8.

Unaprjeđenje normativnog okvira u BiH za borbu protiv korupcije, s ciljem uspješnije saradnje i koordinacije između pravosudnih organa i organa za provođenje zakona (1.10.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.8.1.	Analizirati normativni okvir za borbu protiv korupcije u MO BiH, s ciljem unaprjeđenja saradnje i koordinacije između pravosudnih organa i organa za provođenje zakona, posebno u vezi preporuka relevantnih međunarodnih institucija (1.10.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i Uredom za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza normativnog okvira u MO BiH, identificirane prepreke za saradnju i mogućnosti unaprjeđenja saradnje i koordinacije
1.8.2.	Na osnovu rezultata analize predložiti potrebne izmjene i dopune normativnog okvira za borbu protiv korupcije u MO BiH, u cilju unaprjeđenja saradnje i koordinacije između pravosudnih organa i organa za provođenje zakona (1.10.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i Uredom za opće i zajedničke poslove MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi za izmjene i dopune normativnog okvira definirani i upućeni u proceduru usvajanja

1.8.3.	Poboljšati procedure u pogledu primjene sankcija protiv osoba u slučaju mita i korupcije	Rukovodioci organizacijskih jedinica MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Procedure analizirane i izvršene izmjene u cilju poboljšanja
1.8.4.	Izvršiti kompletnu i detaljnu procjenu rizika svih sistema i procesa u MO BiH	Jednica interne revizije MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena detaljna procjena rizika, identifikovane dobre strane i predložena poboljšanja
1.8.5	Donijeti interni akt koji će definirati način vođenja jedinstvene evidencije sudske sporova, interne korespondencije sa preciznim rokovima izvršavanja svih aktivnosti u dokazivanju činjeničnog stanja u sporovima koji se vode kod nadležnih sudova	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Interni akt donesen
1.8.6.	Uspostaviti jedinstvenu evidenciju sporova koji su pokrenuti protiv MO BiH i onih sporova koje je pokrenulo MO BiH, kao i sva sudska i vansudska poravnjanja	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Jedinstvena evidencija sporova uspostavljena
1.8.7.	Pojačati interne kontrole u smislu dostavljanja dokazne dokumentacije i izjašnjenja u cilju rješavanja sporova u korist MO BiH	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Kontrole planirane i provode se, a dostavljanje dokumentacije i izjašnjenja je pravovremeno
1.8.8.	Analizirati izgubljene sporove iz koje će se prepoznati slabosti i nedostaci koji su doveli do nepovoljnog ishoda spora za MO BiH	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Analize se redovno provode
1.8.9.	Sudske sporove u mirovanju okončati što je prije moguće i na najbolji mogući način za MO BiH,	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Sudske sporove okončani i izbjegnute zatezne kamate
1.8.10.	Skratiti internu komunikaciju u pogledu pravovremenog postupanja u parničnim i drugim sudske postupcima i omogućiti što efikasniji i brži	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH u saradnji sa organizacijskim	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Interna komunikacija i protok informacija i akata pravovremen

	protok informacija i akata	jedinicama MO BiH		
1.8.11.	Dostavljati kopije presuda nadležnoj organizacionoj jedinici	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Organizacijske jedinice informirane i poduzimaju aktivnosti na otklanjanju nedostataka i slabosti u MO BiH

Strateški program 1.9. Omogućavanje APIK-u i tijelima za sprečavanje korupcije u BiH da daju mišljenja na predložene antikorupcijske zakone (1.11.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.9.1.	Propisati procedure o pribavljanju mišljenja APIK ili tijela za sprečavanje korupcije na prijedloge propisa koji sadrže antikorupcijske odredbe (1.11.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH i APIK	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Procedure usvojene i provode se, propisi sa antikoruptivnim odredbama se dostavljaju na mišljenje

Strateški program 1.10. Usklađivanje zakonodavnog okvira u BiH sa obavezama iz ratificiranih međunarodnih konvencija (1.12.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.10.1.	Identificirati obaveze MO BiH iz međunarodnih konvencija i standarda iz oblasti borbe protiv korupcije koje nisu sadržane u podzakonskim propisima (1.12.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Identificirane obaveze MO BiH iz međunarodnih konvencija i standarda koje nisu sadržane u podzakonskim propisima
1.10.2.	Inicirati izmjene i dopune podzakonskih propisa na osnovu obaveza iz međunarodnih konvencija i standarda za borbu protiv korupcije, koje nisu sadržane u propisima MO BiH (1.12.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi za izmjene i dopune podzakonskih propisa definirani i dostavljeni nadležnim tijelima na usvajanje
1.10.3.	Usvojiti izmjene i dopune normativnog okvira na osnovu obaveza iz međunarodnih konvencija i standarda za borbu protiv korupcije, koje	Ministar odbrane BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Usvojene izmjene i dopune podzakonskih propisa

	nisu sadržane u propisima MO BiH (1.12.3.)			

Strateški program (1.11.) Provođenje preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija za borbu protiv korupcije (1.13.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.11.1.	Identificirati relevantne međunarodne organizacije i institucije koje daju preporuke iz oblasti borbe protiv korupcije (1.13.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za međunarodnu saradnju MO BiH i APIK	Šest mjeseci po usvajanju Plana integriteta	Kreiran spisak relevantnih međunarodnih organizacija i institucija i dostavljen Generalnom inspektoratu MO BiH
1.11.2.	Kontinuirano pratiti i provoditi preporuke relevantnih međunarodnih organizacija i institucija za borbu protiv korupcije (1.13.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Preporuke identificirane, obavještenja za postupanje po njima dostavljena nadležnim organizacijskim jedinicama MO BiH
1.11.3.	Sudjelovati u NATO inicijativi samoprocjene izgradnje integriteta u odbrambenom sektoru	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Urađena samoprocjena izgradnje integriteta i implementiraju se preporuke NATO
1.11.4.	Sudjelovati u NATO inicijativi izgradnje integriteta	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Sektorom za međunarodnu i organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano	Aktivano sudjelovanje u aktivnostima definiranim Partnerskim ciljem G0204 - razvoj integriteta
1.11.5.	Sarađivati sa EU, NATO, OSCE, UN i drugim međunarodnim organizacijama i agencijama u pogledu suprostavljanja korupciji	Menadžment MO BiH i Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa drugim organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano	Aktivan doprinos

Strateški program 1.12.

Unaprjeđenje prevencije korupcije i borbe protiv korupcije kroz harmonizaciju antikorupcijskog zakonodavstva na svim nivoima u BiH (1.14.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.12.1.	Analizirati i identificirati neusaglašenost antikorupcijskih propisa u MO BiH, s ciljem unaprjeđenja borbe protiv korupcije (1.14.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Sačinjena lista antikorupcijskih propisa za analizu, analiza provedena, utvrđene neusaglašenosti
1.12.2.	Inicirati izmjene i dopune antikorupcijskih propisa, s ciljem unaprjeđenja borbe protiv korupcije	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi za usklađivanje antikorupcijskih propisa definirani i dostavljeni nadležnim na usvajanje
1.12.3.	Doprinijeti razvoju državnog plana za podizanje svjesnosti i edukaciju opšte javnosti sa ciljem dobijanje podrške javnosti za implementaciju antikorupcijske strategije i razvoju/ažuriranju plana integriteta u državnim tijelima	Ured za odnose s javnošću MO BiH i Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Dostavljeni konkretni prijedlozi u APIK
1.12.4.	Sarađivati sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost PS BiH i Parlamentarnim vojnim povjerenikom kao i drugim institucijama i agencijama.	Menadžment MO BiH, Generalni inspektorat MO BiH i ZŠ OS BiH	Kontinuirano	Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima
1.12.5.	Pregledati politike vezane za obavezu izvještavanja o primljenim poklonima službenika i uposlenika u MO BiH tokom protokolarnih aktivnosti, kao i druge mjere i aktivnosti kako bi se eliminisale prilike za korupciju	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Politike pregledane i izvršena analiza

Strateški program 1.13. Unaprjeđenje sistema i procesa u cilju uspješnije realizacije zakonskih nadležnosti MO BiH				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
1.13.1.	Utvrditi jasne odgovornosti organizacijskih jedinica za realizaciju ciljeva i nadležnosti MO BiH	Organizacijske jedinice MO BiH i Sekretar MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza i usaglašene nadležnosti u svim planskim dokumentima što

				osigurava realizaciju ciljeva MO BiH
1.13.2.	Osigurati popis i opis sistema i procesa organizacijskih jedinica MO BiH sa jasno definiranim ciljevima, rizicima i odgovornostima	Jednica interne revizije MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Opisi sistema se redovno ažuriraju prema promjenama ciljeva i organizacije MO BiH, te se koriste za analize rizika, unaprjeđenje internih kontrola i pripremu planova interne revizije
1.13.3.	Unaprijediti planiranje revizije i više se posvetiti internim kontrolama poslovnih sistema institucije	Jedinica interne revizije MO BiH	Kontinuirano	Potpuno upoznati sa poslovnim sistemima i ciljevima MO BiH i isti se obrađivati u analizama rizika na temelju kojih se pripremaju godišnji i strateški planovi revizije

Strateški cilj 2: Razvijanje, promoviranje i provođenje preventivne antikorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru

Strateški program 2.1. Smanjenje mogućnosti pojave korupcije kroz unaprjeđenje proaktivne transparentnosti institucija i poboljšanje primjene zakona o slobodi pristupa informacijama (2.1.)				
r/b	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.1.1.	Analizirati sadržaj svih propisa o slobodi pristupa informacijama u MO BiH zbog identifikacije rješenja koja otežavaju slobodan pristup informacijama, kao i potrebe za harmonizacijom među propisima (2.1.1.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza propisa izvršena, rješenja koja otežavaju slobodan pristup informacijama identificirana
2.1.2.	Na temelju analize pripremiti prijedloge za izmjene i dopune propisa o slobodi pristupa informacijama u pravcu eliminacije odredaba koje otežavaju slobodan pristup informacijama (2.1.2.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi za izmjene i dopune propisa definirani, izrađeni i poslani nadležnim tijelima na usvajanje
2.1.3.	Na temelju analize pripremiti prijedloge za izmjene i dopune propisa o slobodi	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Druga godina po usvajanju	Prijedlozi za izmjene i dopune propisa definirani,

	pristupa informacijama za harmoniziranje ovih propisa (2.1.3.)		Plana integriteta	izrađeni i poslani nadležnim tijelima na usvajanje
2.1.4.	Izraditi vodič i indeks registar informacija u MO BiH (2.1.7.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izrađen vodič i indeks registar informacija

Strateški program 2.2.

Unaprjeđenje prava na slobodan pristup informacijama kroz preciznije definiranje izuzetaka od općeg pravila iz zakona o slobodi pristupa informacijama (2.2.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.2.1.	Analizirati primjenu zakona i propisa o slobodi pristupa informacijama u MO BiH, s ciljem identifikacije problema u praksi, uz tumačenje izuzetaka od pravila za slobodan pristup informacijama (2.2.1.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Sačinjena analiza, identificirani problemi i tumačenja izuzetaka primjene od pravila
2.2.2.	U skladu sa analizom predložiti izmjene i dopune propisa o slobodi pristupa informacijama u MO BiH za preciznije definiranje izuzetaka od prava na slobodan pristup informacijama (2.2.2.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi izmjena i dopuna propisa izrađeni i poslani nadležnim tijelima na usvajanje
2.2.3.	Analizirati propise o slobodi pristupa informacijama u MO BiH, s ciljem identifikacije mogućnosti za uvođenje parcijalnog objavljivanja informacija (2.2.3.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Sačinjena analiza, identificirane mogućnosti za parcijalno objavljivanje informacija
2.2.4.	U skladu sa analizom predložiti izmjene i dopune propisa o slobodi pristupa informacijama u MO BiH, kojima će biti omogućeno parcijalno objavljivanje informacija (2.2.4.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi izmjena i dopuna propisa izrađeni i poslani zakonodavnim tijelima na odgovarajućem nivou vlasti na usvajanje

Strateški program 2.3.

Smanjenje mogućnosti za zloupotrebu diskrecionih ovlaštenja (2.5.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.3.1.	Izvršiti analizu propisa koji	Generalni	Druga	Izvršena analiza,

	reguliraju rad MO BiH, s ciljem utvrđivanja mogućnosti za zloupotrebu diskrecionog odlučivanja (2.5.1.)	inspektorat MO BiH u saradnji sa Jedinicom interne revizije MO BiH	godina po usvajanju Plana integriteta	identificirane mogućnosti za sprečavanje zloupotrebe diskrecionog odlučivanja
2.3.2.	Izvršiti analizu korištenja diskrecionih ovlaštenja, s ciljem uvođenja veće transparentnosti kako bi se svaka odluka u kojoj se primjenjuje ovo ovlaštenje morala obrazložiti i javno objaviti (2.5.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Jedinicom interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza, utvrđene mogućnosti za povećanje transparentnosti upotrebe diskrecionih ovlaštenja
2.3.3.	U skladu sa rezultatima analiza odrediti kriterije i uvjete pod kojim se primjenjuju diskreciona ovlaštenja i predložiti izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata u MO BiH koji reguliraju tu oblast (2.5.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Jedinicom interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Definirani kriteriji i uvjeti za primjenu diskrecionih ovlaštenja i predložene izmjene i dopune zakonskih propisa za tu oblast

Strateški program 2.4.

Razvijanje kulture integriteta i etičnosti u javnim institucijama u BiH (2.6.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.4.1.	Izraditi i uvesti harmonizirane programe obuke iz oblasti prevencije korupcije i sprečavanja sukoba interesa u MO BiH (2.6.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Programi za obuku izrađeni i uskladijeni sa APIK i ADS BiH
2.4.2.	Provoditi harmoniziranu obuku za stručno usavršavanje civilnih i vojnih lica u MO BiH, s ciljem razvijanja kulture integriteta i etičnosti	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Kontinuirano provođenje edukacije iz oblasti etike i integriteta
2.4.3.	Donijeti etički kodeks i plan integriteta MO BiH i osigurati njihovo provođenje (2.6.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Usvojeni etički kodeks i plan integriteta MO BiH i provode se, uposleni su upoznati sa sadržajem istih, informacije dostupne javnosti
2.4.4.	Implementirati Kodeks državnih službenika u	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Državni službenici MO BiH upoznati

	institucijama BiH			i ponašaju se u skladu sa kodeksom
2.4.5.	Implementirati Kodeks ponašanja pripadnika OS BiH i definisati standarde ponašanja osoblja MO BiH i OS BiH	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Pripadnici OS BiH upoznati i ponašaju se u skladu sa kodeksom
2.4.6.	Implementirati Etički kodeks ponašanja vojnih lica u MO BiH i OS BiH.	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Pripadnici OS BiH upoznati i ponašaju se u skladu sa kodeksom
2.4.7.	Razviti standardni modul obuke o suprostavljanju korupciji za sve jedinice koje se upućuju u operacije podrške miru, kao i pojedince u vojnim i vojno-diplomatskim misijama	ZŠ OS BiH	Kontinuirano	Modeli obuke su razvijeni i redovno se provodi
2.4.8.	Uvesti obavezne module obuke iz oblasti izgradnje integritete i borbe protiv korupcije u podoficirske i oficirske kurseve iz oblasti profesionalnog vojnog usavršavanja	ZŠ OS BiH	Kontinuirano	Moduli obuke propisani i obuka se provodi
2.4.9.	Razviti i provesti kampanju MO BiH sa odgovarajućim porukama u pogledu suprostavljanja korupciji kako bi se osnažile tekuće aktivnosti	Ured za odnose s javnošću MO BiH, Odbor za izgradnju integriteta i borbu protiv korupcije i Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Promocija putem web stranice, javnih istupanja nadležnih lica i sl.
2.4.10.	Uvesti obavezne programe obuke iz oblasti izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije, koja će biti zastupljena na svim nivoima komandovanja i kontrole u OS BiH	ZŠ OS BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Obuka je planirana i redovno se provodi
2.4.11.	Planirati sudjelovanje u programima međunarodne obuke, konferencijama, seminarima i radionicama u oblasti izgradnje integriteta	Generalni inspektorat MO BiH i Sektor za upravljanje personalom MO BiH	Kontinuirano	Prisustvo i aktivan doprinos događajima
2.4.12.	Upoznati se sa načinom rada, nadležnostima, ovlastima i obavezama inspektora GI	Organizacijske jedinice MO BiH u saradnji sa	Kontinuirano	Pripadnici MO BiH i ZŠ OS BiH upoznati sa

	MO BiH i inspektora u OS BiH	Generalnim inspektoratom MO BiH		nadležnostima Generalnog inspektorata MO BiH
2.4.13.	Podržati organizovanje i sudjelovanje u realizaciji NATO odobrenih kurseva (oficiri i podoficiri) u vezi izgradnje integriteta u operacijama podrške miru koje provodi PSOTC	ZŠ OS BiH	Prema planovima obuke u PSOTC	Pripadnici MO BiH i OS BiH sudjeluju u obuci tokom kurseva koji su priznati od strane NATO
2.4.14.	Uspostaviti i održavati bazu eksperata obučenih u pogledu izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano	Uspostavljena baza
2.4.15.	Inicirati proaktivnu medijsku kampanju fokusiranu na vanjsku javnost i na personal u MO BiH i OS BiH, a vezano za etiku i programe integriteta	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Kontinuirano	Medijska kampanja se provodi

Strateški program 2.5. Ujednačavanje metodologije za izradu i provođenje planova za borbu protiv korupcije za javne institucije u BiH i uspostavljanje zakonske obaveze za izradu planova integriteta u svim javnim institucijama u BiH (2.7.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.5.1.	Kreirati harmonizirane smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u MO BiH (2.7.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po svajanju Plana integriteta	Kreirane harmonizirane smjernice u MO BiH
2.5.2.	U skladu sa zakonskim obavezama izvršiti usklađivanje postojećih planova integriteta u MO BiH (2.7.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršeno usklađivanje postojećeg Plana integriteta
2.5.3.	Saćiniti godišnji akcioni plan za svaku predstojeću godinu za realizaciju aktivnosti iz akcionog plana MO BiH, dopunjen vlastitim potrebama	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Godišnji plan za svaku predstojeću godinu sačinjen

Strateški program 2.6. Unaprjeđenje procedure utvrđivanja sukoba interesa kroz sistem prikupljanja i provjere podataka o imovinskom stanju, uz efikasno sankcioniranje za neistinite podatke u prijavama (2.8.)	

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.6.1.	Izvršiti analizu propisa o sukobu interesa u MO BiH, s ciljem utvrđivanja mogućnosti za efikasnije sprečavanje sukoba interesa i pooštravanja sankcija za njihovo nepoštivanje (2.8.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza izvršena, identificirane mogućnosti za unapređenja sprečavanja sukoba interesa i pooštravanja sankcija za njihovo nepoštivanje
2.6.2.	Na osnovu analize predložiti izmjene i dopune propisa o sukobu interesa u MO BiH za efikasnije sprečavanje sukoba interesa i pooštravanja sankcija za njihovo nepoštivanje (2.8.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi izmjena i dopuna propisa o sukobu interesa u MO BiH poslane na usvajanje odgovarajućim tijelima
2.6.3.	Izvršiti sveobuhvatnu analizu propisa za izjave o imovinskom stanju, s ciljem uspostave efikasnog sistema kontrole, obrade podataka iz izjava o imovinskom stanju i eliminacije prepreka za njihovo javno objavljivanje (2.8.4.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza, kreirano idejno rješenje sistema izjava o imovinskom stanju i identificirane mogućnosti eliminacije prepreka za njihovo javno objavljivanje
2.6.4.	Osigurati da visoko pozicionirani personal jedanput godišnje dostavlja informacije o finansijskom i imovinskom stanju	Generalni inspektorat i lica obavezna prema Poglavlju 14 Izmjene 25 Uputstva stranama	Do 01. februara svake godine	Javni lični finansijski izvještaji se dostavljaju
2.6.5.	Formirati elektronski registar izjava o imovinskom stanju (2.8.5.)	Generalni inspektorat MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Uspostavljen elektronski registar izjava o imovinskom stanju
2.6.6.	Uspostaviti elektronsku bazu podataka za kontinuirano provođenje kontrole prijema poklona i njihovog prijavljivanja od strane izabranih zvaničnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika (2.8.7.)	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Uspostavljena elektronska baza podataka, redovno se provode kontrole prijema poklona i njihovo prijavljivanje
2.6.7.	Razraditi posebne programe obuke sa mjerama iz domena sprečavanja sukoba interesa i	Generalni inspektorat MO BiH	Treća godina po usvajanju	Programi obuke urađeni, redovno se provodi stručno

	prijave imovine (2.8.8.)		Plana integriteta	usavršavanje zaposlenih

Strateški program 2.7. Kontinuirano usklađivanje zakonodavnog okvira u oblasti javnih nabavki sa međunarodnim obavezama i standardima (2.9.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.7.1.	Analizirati primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH (2.9.1.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza zakona i izrađene preporuke s ciljem smanjivanja mogućnosti korupcije u javnim nabavkama
2.7.2.	Kontinuirano vršiti obuku zaposlenih u MO BiH u vezi sa pitanjem sprečavanja korupcije u provođenju javnih nabavki u MO BiH (2.9.2.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH u saradnji sa ADS BiH	Kontinuirano	Obuke se redovno provode u vezi sa pitanjem sprečavanja korupcije u javnim nabavkama
2.7.3.	Transparentno objavljivati i ažurirati sve registre ugovora o javnim nabavkama i sporazuma naručilaca (2.9.4.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH i Ured za odnose s javnošću MO BiH	Kontinuirano	Objavljeni registri ugovora i sporazuma o javnoj nabavci i redovno se ažuriraju
2.7.4.	Izraditi registar planiranih javnih nabavki sa posebno definiranim karakteristikama roba i usluga koje se nabavljaju i učiniti ga javno dostupnim zainteresiranim ponuđačima (2.9.5.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Registar izrađen i javno objavljen svim zainteresiranim ponuđačima
2.7.5.	Izraditi mehanizme kontrole kojima će se osigurati sprečavanje zloupotrebe u procedurama javnih nabavki (2.9.6.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Kreirani efikasni mehanizmi kontrole za sprečavanje zloupotreba u procedurama javnih nabavki
2.7.6.	Jačati kapacitete u MO BiH u oblasti javnih nabavki i uvesti efikasne mehanizme kontrole (2.9.7.)	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Kontinuirano	Uređene interne revizije, uspostavljeni efikasni mehanizmi kontrole, ojačani kapaciteti kroz obuku i opremanje
2.7.7.	Implementirati posebne nenajavljene revizijske	Jedinica interne revizije MO BiH	Kontinuirano	Nenajavljene revizijske kontrole

	kontrole nasumično odabranih ugovora o nabavci			nasumično odabranih ugovora se provode
2.7.8.	Izvršiti reviziju sistema javnih nabavki kako bi promovirali dobru praksu i osigurati da procedure i procesi što je više moguće budu efikasniji	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Revizija sistema, pregled propisa, politika i procedura izvršen i identifikovana moguća poboljšanja
2.7.9.	Izvršiti reviziju popunjavanja i zahtjeva za vještinama ključnih logističkih pozicija i razviti obuku i plan upravljanja personalom kako bi poboljšali sposobnosti tog personala	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH u saradnji sa Sektorom za upravljanje personalom MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena revizija zahtjeva za vještinama i plana popunjavanja personalom
2.7.10.	Uspostaviti posebne procedure za odabir i obuku članova tenderski odbora/ komisija za nabavku u koordinaciji sa razvojem novog koncepta za pravljenje baze podataka o personalu koji bi potencijalno mogao raditi u tenderskim odborima	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Procedure za odabir osoblja uspostavljene i obuka izvršena
2.7.11.	Izbor najpovoljnijeg dobavljača vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, za svaku konkretnu vrstu i količinu posla, vodeći računa o svim fazama procesa nabavki počevši od planiranja nabavki, tenderske dokumentacije do zaključivanja ugovora sa izabranim dobavljačem	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Kontinuirano	Sveukupan proces izbora najpovoljnijeg dobavljača vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH
2.7.12.	Internim aktom definirati obavezu vođenja evidencija o primljenim bankovnim grancijama, načinu njihovog čuvanja i odlaganja, kao i odgovornosti za pravovremeno postupanje po istim	Sektor za finansije i budžet MO BiH u saradnji sa Sektorom za nabavku i logistiku MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Donesen interni akt u vezi sa vođenjem evidencija o primljenim bankovnim grancijama

Strateški program 2.8.

Jačanje nadzorne funkcije i odgovornosti za propuštanje nadzora u oblasti sukoba interesa, etike i integriteta, finansijskog poslovanja, poštivanja profesionalnih i drugih standarda

(2.11.1)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.8.1.	Jačati kapacitete inspekcijskih organa MO BiH za vršenje njihovih nadležnosti (2.11.1.)	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Kontinuirano	Kapaciteti Generalnog inspektorata MO BiH i Jedinice interne revizije MO BiH ojačani kroz popunu personalom, obuku i osiguranje opreme
2.8.2.	Jačati odgovornosti državnih službenika u oblastima sukoba interesa, etike i integriteta, finansijskog poslovanja, poštivanja profesionalnih i drugih standarda (2.11.2.)	Organizacijske jedinice MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH i Jedinicom interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza, identificirane mogućnosti za unaprjeđivanje odgovornosti za vršenje nadzora
2.8.3.	Unaprijediti procedure za odgovornost državnih službenika u nadzoru sukoba interesa, etike i integriteta, finansijskog poslovanja, poštivanja profesionalnih i drugih standarda (2.11.3.)	Organizacijske jedinice MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH i Jedinicom interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Procedure za odgovornost državnih službenika unaprijeđene
2.8.4.	Evaluirati primjenu posebnih istražnih radnji u slučajevima korupcije, u cilju procjene njihove efikasnosti	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Istražne radnje su primjenjive, efikasne i zakonite

Strateški program 2.9. Jačanje kadrovske i drugih kapaciteta i pravnog okvira za unaprjeđenje rada revizorskih službi i inspekcijskih organa (2.12.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.9.1.	Analizirati potrebe za unaprjeđenje rada revizorskih službi i inspekcijskih organa za otkrivanje nepravilnosti u radu MO BiH (2.12.1.)	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza izrađena, identificirane konkretnе potrebe za unaprjeđenje rada i prijedlozi poslani nadležnim
2.9.2.	U skladu sa analizom izvršiti adekvatno kapacitiranje revizorskih službi i inspekcijskih organa za otkrivanje nepravilnosti u	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršeno kapacitiranje u skladu s prijedozima za odgovarajuće

	radu MO BiH, u cilju efikasnije borbe protiv korupcije (2.12.2.)			kapacitiranje revizorskih službi i inspekcijskih organa
2.9.3.	Omogućiti kontinuirano educiranje Jedinice za internu reviziju MO BiH radi usvajanja i primjene novih standarda i tehnika vršenja revizije, te upoznavanja sa dobrim praksama (2.12.4.)	Sektor za upravljanje personalom MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Četvrta godina po usvajanju Plana integriteta	Redovno se vrše obuke i edukacija revizora, izvještaji sa tih obuka se sačinjavaju i dostupni su javnosti
2.9.4.	Izvršiti reviziju dužnosti Jedinice za internu reviziju MO BiH i Generalnog inspektorata MO BiH kako bi se preklapanje njihovih ovlasti svelo na minimum	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena analiza i po potrebi revizija dužnosti
2.9.5.	Osigurati redovnu neposrednu saradnju sektora MO BiH koji se bave pitanjima resursa sa Jedinicom interne revizije MO BiH i Generalnim inspektoratom MO BiH	Sektor za upravljanje personalom MO BiH, Sektor za nabavku i logistiku MO BiH Sektor za finansije i budžet MO BiH, Generalni inspektorat MO BiH, Jedinica interna revizija MO BiH	Kontinuirano	Saradnja redovna i konkretna
2.9.6.	Kreirati okruženja za neometano obavljanje funkcije interne revizije u skladu sa usvojenim standardima i metodologijom za rad interne revizije	Jedinica interne revizije MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano	Poštuju se propisi koji reguliraju rad i način angažovanja internih revizora te osiguravaju neometano vršenje funkcije interne revizije

Strateški program 2.10. Uspostavljanje efikasnijih kanala komunikacije revizorskih službi i inspekcijskih organa sa institucijama za provođenje zakona u vezi nalaza koji upućuju na moguće koruptivno ponašanje (2.13.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.10.1.	Razviti precizne i obavezujuće procedure za razmjenu informacija između revizorskih službi i	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije	Prva godina Po usvajanju Plana	Procedure za razmjenu informacija razvijene

	inspekcijskih organa sa institucijama za provođenje zakona za indicije koje upućuju na korupciju (2.13.1)	MO BiH	integriteta	
2.10.2.	Povećati transparentnost nalaza obavljenih nadzora revizorskih službi i inspekcijskih organa sa periodičnim objavljivanjem podataka o provedenim aktivnostima i njihovim nalazima (2.13.2.)	Generalni inspektorat MO BiH i Jedinica interne revizije MO BiH u saradnji sa Uredom za odnose s javnošću MO BiH	Kontinuirano	Podaci o obavljenim revizijama i inspekcijskim kontrolama dostupni javnosti preko web stranica i medija

Strateški program 2.11. Unaprjeđenje odgovornosti i racionalnosti u planiranju, prikupljanju i trošenju javnih sredstava, kroz unaprjeđenje transparentnosti tog procesa (2.17.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.11.1.	Unaprijediti sistem internih kontrola s ciljem jačanja odgovornosti i racionalnosti u planiranju i trošenju javnih sredstava (2.17.1.)	Jedinica interne revizije MO BiH, Sektor za finansije i budžet MO BiH i organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Kontrole se redovno provode, sačinjeni izvještaji i date preporuke
2.11.2.	Osigurati transparentnost planiranja, prikupljanja i trošenja javnih sredstava putem javnog objavljivanja finansijskog poslovanja MO BiH (2.17.2.)	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Kontinuirano	Transparentnost osigurana putem objavljivanja izvještaja od strane MO BiH
2.11.3.	Razviti plan da se pregleda vlasništvo nad opremom i odrediti odgovarajuću vrijednost kako bi se povećala odgovornost	Sektor za finansije i budžet MO BiH i Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Plan razvijen i provodi se
2.11.4..	Popis stalnih sredstva MO BiH izvršiti u skladu sa relevantnim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa, a posebno u dijelu iskazivanja utvrđenih neslaganja za imovinu koja se vodi u financijskom knjigovodstvu	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Kontinuirano	Popis sredstava se vrši u skladu sa važećim propisima
2.11.5.	Pravovremeno vršiti knjiženja sredstava u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Kontinuirano	Knjiženje sredstava se vrši pravovremeno

	utvrđeno popisom u cilju realnog iskazivanja bilančnih pozicija			
2.11.6.	Izvršiti uknjiženje vlasništva nepokretnе vojne imovine, procjenu vrijednosti i nakon toga evidentirati u poslovnim knjigama MO BiH	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Nakon konačnog rješavanja pitanja vlasništva	Izvršeno uknjiženje vlasništva, procjena vrijednosti i evidentiranje
2.11.7.	Izvršiti predaju neperspektivnih lokacija i nepokretnе vojne imovine kako bi se smanjili troškovi	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH u saradnji sa ZŠ OS BiH	Čim prije moguće	Izvršena predaja neperspektivnih lokacija i nepokretnе vojne imovine
2.11.8.	Ubrzati procjenu i uknjižavanje pokretne perspektivne vojne imovine u poslovne knjige MO BiH u cilju realnog iskazivanja bilančnih pozicija	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Izvršena procjena i uknjižavanje pokretne perspektivne vojne imovine u poslovne knjige MO BiH
2.11.9.	Zauzeti proaktivan stav vezano za realizaciju donatorskih sredstava, te pri planiranju finansiranja aktivnosti voditi računa o mogućnosti korištenja raspoloživih donatorskih sredstava	ZŠ OS BiH u saradnji sa Sektorom za nabavku i logistiku MO BiH	Kontinuirano	Pri planiranju finansiranja aktivnosti vodi se računa o mogućnosti korištenja raspoloživih donatorskih sredstava
2.11.10.	Posvetiti pažnju načelu ažurnosti u provođenju i evidentiranju poslovnih promjena nakon prijema naturalnih donacija sa naglaskom na stalna sredstva te unaprijediti postupak evidentiranja istih u poslovne knjige	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Evidentiranje je ažurno i u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu.
2.11.11.	Prijem i evidentiranje naturalnih donacija urediti internim pravilnikom ili drugom vrstom pravnog akta koji će doprinijeti da se unaprijedi interna evidencija koja treba biti sveobuhvatna, kao i sam postupak prijema i evidentiranja istih	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Donesen interni akt kako bi se unaprijedila interna evidencija prijema i evidentiranja
2.11.12.	Uspostaviti efikasnu kontrolu troškova koji se odnose na upotrebu službenih vozila (popravak,	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Uspostavljen sistem interne kontrole i operativna baza

	servisi, utrošak goriva, osiguranje, itd)			podataka za vozila
2.11.13.	Uspostaviti odvojeno knjigovodstveno praćenje održavanja motornih vozila za prijevoz putnika, koja osim sjedišta vozača imaju još najviše osam sjedišta (M1 vozila) i drugih vozila na motorni pogon (borbena i neborbena vozila, inžinjerijske mašine, autobusi)	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Uspostaviti odvojeno knjigovodstvo
2.11.14.	Saćiniti jednoobrazne ugovore za smještaj, te da naknada utvrđena Odlukom Vijeća ministara BiH ne podrazumijeva režijske troškove	Sektor za upravljanje personalom MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Saćinjeni jednoobrazni ugovori i ne uključuju režijske troškove

Strateški program 2.12. Povećanje nadzora nad planiranjem i izvršenjem budžeta i odgovornosti za nepoštivanje pravila koji reguliraju te procese (2.19.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
2.12.1.	Razviti metodologiju praćenja realizacije programa/projekata finansiranih iz budžeta, te praćenje njihove realizacije u praksi radi nenamjenskog trošenja sredstava (2.19.1.)	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Kontinuirano	Razvijena metodologija i redovno se prati realizacija trošenja sredstava iz budžeta
2.12.2.	Osigurati transparentnost planiranja i izvršenja godišnjeg budžeta MO BiH (2.19.2.)	Sektor za finansije i budžet MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Transparentnost osigurana kroz javno objavljivanje na web stranicama
2.12.3.	Provesti sveobuhvatnu procjenu rizika s fokusom na sistem upravljanja finansijama	Sektor za finansije i budžet MO BiH u saradnji sa Jedinicom interne revizije MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Procjena rizika provedena
2.12.4.	Omogućiti IT podršku za izvršenje budžeta po pitanju logistike, kako bi se na vrijeme pratile sve ključne transakcije. Privremena baza podataka koja je trenutno u upotrebi treba se proširiti i koristiti sve dok se ne	Sektor za K4 i upravljanje informacijama u saradnji sa Sektorom za finansije i budžet MO BiH i Sektorom za	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	IT podrška omogućuje praćenje transakcija i privremena baza proširena

	uspstavi IT logistički računovodstveni sistem i ugradi u cjelokupni računovodstveni sistem	nabavku i logistiku MO BiH		
2.12.5.	Sve isplate i uplate na blagajnu knjigovodstveno evidentirati, ažurno i dokumentovano, u skladu sa propisima blagajničkog poslovanja	Sektor za finansije i budžet MO BiH i ZŠ OS BiH	Kontinuirano	Isplate i uplate na blagajnu se ažurno knjigovodstveno evidentiraju

Strateški cilj 3: Unaprjeđenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u oblasti borbe protiv korupcije

Strateški program 3.1. Osiguravanje odgovarajućih mehanizama za prijavu korupcije zaposlenih u javnim institucijama, kao i praćenje postupanja po prijavama (3.1.)				
r/b	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.1.1.	Jačati svijest državnih službenika putem harmoniziranih obuka u vezi sa obavezama za postupanje po prijavama za korupciju i zaštitu lica koja prijavljuju korupciju (3.1.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Kontinuirano	Harmonizirani programi pripremljeni, obuke se provode, informacije o tome dostupne javnosti putem web stranica i medija
3.1.2.	Uspostaviti <i>online</i> sisteme i telefonske linije za prijavljivanje korupcije u MO BiH (3.1.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Dostupan broj uspostavljenih sistema i linija, informacije o tome dostupne javnosti putem web stranica i medija
3.1.3.	Utvrđiti metodologiju za harmonizirano vođenje evidencija prijava, obradu i analizu statističkih podataka o prijavama sa indicijama korupcije u MO BiH (3.1.3.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Metodologija izrađena, po potrebi uskladena sa APIK i dostupna javnosti
3.1.4.	Periodično obrađivati statističke podatke o prijavama korupcije u MO BiH po utvrđenoj metodologiji i analize tih podataka učiniti dostupne javnosti (3.1.4.)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano poslije prve godine po usvajanju Plana integriteta	Obrada se vrši periodično, informacije o nalazima su dostupni javnosti putem web stranica i medija

Strateški program 3.2.

Promoviranje prijavljivanja i podsticanja aktivnog učešća građana u borbi protiv korupcije (3.2.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.2.1.	Osmisliti i provoditi kampanje za informiranje građana o mogućnosti za aktivno uključivanje u borbu protiv korupcije i načinima za prijavljivanje korupcije (3.2.1.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Kontinuirano poslije prve godine po usvajanju Plana integriteta	Kampanje osmišljene i provode se, informacije o kampanjama dostavljaju se APIK
3.2.2.	Kontinuirano promovirati <i>online</i> sisteme i telefonske linije za prijavljivanje korupcije i mehanizme zaštite prijavitelja korupcije (3.2.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Javnosti dostupne informacije o <i>online</i> sistemima i telefonskim linijama za prijavu korupcije
3.2.3.	Dosljedno primjenjivati i dodatno unaprijediti postojeće mehanizme zaštite prijavitelja korupcije (3.2.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Kontinuirano	Dostupni podaci o broju zaštićenih prijavitelja korupcije, osmišljene mjere za unaprjeđivanje zaštite prijavitelja i dostupne javnosti
3.2.4.	Održavati otvorene komunikacijske kanale u MO BiH (zapečećeni sandučić za poštu, telefonska linija posebne namjene, e-mail adresa) u cilju davanja poticaja građanima, vojnim licima ili drugim zaposlenim da obavijeste o korupciji	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano.	Postoje zapečećeni sandučići za poštu, telefonska linija posebne namjene, e-mail adrese za prijave i „etička linija“, uključujući i mogućnost anonimnih prijava

Strateški program 3.3.

Jačanje integriteta organa za provođenja zakona (3.3.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.3.1.	Redovna izrada i nadogradnja, te provođenje planova integriteta u MO BiH (3.3.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano	Nadograđeni planovi integriteta se izrađuju, izvještaji o njihovom provođenju se dostavljaju APIK
3.3.2.	Provoditi redovne obuke iz oblasti prevencije korupcije i borbe protiv korupcije u MO BiH (3.3.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO	Kontinuirano	Izvještaji o provedenim obukama se dostavljaju APIK, javnost se

		BiH		informira o njima
3.3.3.	Definirati metodologiju, kriterije i na osnovu istih odrediti koje su to pozicije i dužnosti u MO BiH i OS BiH osjetljive na korupciju	Generalni inspektorat MO BiH i Sektor za upravljanje personalom MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Identifikovane pozicije i dužnosti
3.3.4.	Razviti sistem koji će zabilježiti naučene lekcije i dobru praksu u cilju smanjivanja rizika od korupcije u operacijama podrške miru	ZŠ OS BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Sistem razvijen i u upotrebi

Strateški program 3.4. Unaprjeđenje otkrivanja korupcije kroz stvaranje, jačanje i primjenu efikasnih mehanizama i tehnika za proaktivni pristup tom procesu (3.4.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.4.1.	Primjenjivati zvanične procedure za proaktivno postupanje u otkrivanju korupcije i razmjenu informacija između organa za provođenje zakona u vezi sa indicijama koruptivnog ponašanja (3.4.1.)	Generalni inspektorat MO BiH, Jedinica interne revizije MO BiH, Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Povećan broj slučajeva korupcije koji su otkriveni putem proaktivnog pristupa zasnovanog na procedurama
3.4.2.	Dosljedna primjena obaveze prijavljivanja krivičnog djela korupcije u skladu sa odredbama krivičnog zakonodavstva na svim nivoima u BiH (3.4.5.)	Službene i odgovorne osobe u MO BiH	Kontinuirano	Povećan broj prijava u vezi sa koruptivnim krivičnim djelima u BiH

Strateški program 3.5. Uspostavljanje efikasne saradnje i koordinacije između institucija u BiH u otkrivanju, dokazivanju i procesuiranju korupcije (3.5.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.5.1.	Izraditi analizu dosadašnjeg postupanja po koruptivnim krivičnim djelima u pogledu razloga za nesrazmjerne malo broj konačnih presuda u poređenju sa podignutim optužnicama (3.5.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Razlozi utvrđeni i prijedlozi za povećanje efikasnosti procesuiranja korupcije dostavljeni nadležnim

3.5.2.	Utvrđiti koji aspekti saradnje i koordinacije između institucija nisu dovoljno efikasni, što rezultira nedovoljno kvalitetnim dokazivanjem korupcije pred sudovima (3.5.2.)	Ured za opće i zajedničke poslove MO BiH u saradnji sa Jedinicom interne revizije MO BiH, Sektorom za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i Generalnim inspektoratom MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Razlozi utvrđeni i prijedlozi za povećanje efikasnosti procesuiranja korupcije dostavljeni nadležnim
3.5.3.	Predložiti i usvojiti mјere za unaprjeđivanje komunikacije, saradnje, razmjene informacija o koruptivnim krivičnim djelima i koordinaciju rada MO BiH sa institucijama sa antikorupcijskim nadležnostima u BiH (3.5.3.)	Generalni inspektorat MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Mјere definirane, prijedlozi za unaprjeđivanje saradnje i koordinacije poslani nadležnim

Strateški program 3.6.

Harmoniziranje programa za obuku iz oblasti prevencije i koordinacije borbe protiv korupcije u institucijama sa antikorupcijskim nadležnostima (3.6.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.6.1.	Prema harmoniziranim programima provoditi zajedničke obuke za istražitelje za rad na krivičnim djelima korupcije i poboljšanje koordinacije u tom procesu (3.6.1.)	ZŠ OS BiH	Kontinuirano poslije treće godine po usvajanju Plana integriteta	Obuke se provode po harmoniziranim programima, izvještaji o njima su dostupni javnosti

Strateški program 3.7.

Specijalizacija i dodatna edukacija pravosudnih i organa za provođenje zakona u BiH, posebno za primjenu naprednijih mјera za procesuiranje počinilaca koruptivnih krivičnih djela (3.7.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
3.7.1.	Izraditi analizu potreba za edukaciju ovlaštenih službenih osoba u osmišljavanju primjene mјera za otkrivanje i dokazivanje korupcije (3.7.1.)	Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i ZŠ OS BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Mјere za koje je potrebna obuka identificirane, sastavljena lista organizacijskih jedinica i komandi u kojima se treba vršiti obuka

3.7.2.	Na osnovu analize izraditi program obuke ovlaštenih službenih osoba u primjeni mjera za otkrivanje i dokazivanje korupcije (3.7.2.)	Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i ZŠ OS BiH u saradnji sa Sektorom za upravljanje personalom MO BiH i Generalnim inspektoratom MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	Programi za obuku izrađeni i usaglašeni, dostavljeni svima koji će ih provoditi
3.7.3.	Provoditi obuke ovlaštenih službenih osoba u vezi primjene mjera u otkrivanju, dokazivanju i procesuiranju koruptivnih krivičnih djela (3.7.3.)	Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove MO BiH i ZŠ OS BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Kontinuirano poslije treće godine po usvajanju Plana integriteta	Obuka se provodi po harmoniziranim programima, izvještaji o njoj su dostupni javnosti

Strateški cilj 4: Podizanje javne svijesti i promoviranje potrebe za učestvovanjem cjelokupnog društva u borbi protiv korupcije

Strateški program 4.1. Provođenje kontinuirane i sistematske javne kampanje o uzrocima, pojavnim oblicima i posljedicama korupcije, uz promoviranje mehanizama djelovanja protiv korupcije (4.1.)				
r/b	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
4.1.1.	Analizirati uzroke, pojavnne oblike i štetne posljedice korupcije po MO BiH, te u saradnji sa vladinim i nevladinim institucijama osmisliti javne kampanje na tu temu (4.1.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Uredom za odnose s javnošću MO BiH	Kontinuirano	U saradnji sa organizacijama civilnog društva (OCD) sačinjena analiza, utvrđene štetne posljedice korupcije po MO BiH, izrađena osnova za javnu kampanju
4.1.2.	Saćiniti plan i program kampanja i provoditi ih prema planu i programu u saradnji sa medijima i OCD (4.1.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa Uredom za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	U saradnji MO BiH sa OCD i javnim medijima sačinjen plan i program kampanje, kampanje se provode periodično
4.1.3.	Unaprijediti strategiju odnosa s javnošću u svrhu	Ured za odnose sa javnošću MO	Kontinuirano	Razvijene nove i unapredene

	informiranja javnosti	BiH		postojeće metode informisanja javnosti

Strateški program 4.2.

Omogućavanje učešća organizacijama civilnog društva u aktivnostima javnih institucija u oblasti borbe protiv korupcije (4.2.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
4.2.1.	Učiniti dostupnim informacije na web stranici MO BiH o pripremanju nacrta i donošenju podzakonskih akata (4.2.1)	Organizacijske jedinice MO BiH u saradnji sa Uredom za odnose sa javnošću MO BiH	Kontinuirano	Nacrti i prijedlozi podzakonskih akata dostupni na web stranici
4.2.2.	Utvrđiti da li su potrebni novi propisi kako bi se zahtjevalo od kompanija koje rade posao sa MO BiH da imaju pisani etički kodeks	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta MO BiH	Izvršena analiza propisa i postoji jasna spoznaja da li trebaju novi propisi
4.2.3.	Inicirati specijalne programe koji bi ohrabrili kompanije za uspostavu etičkog kodeksa u svom poslovanju	Sektor za nabavku i logistiku MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Osmišljeni programi kojim se ohrabruju kompanije koje rade sa MO BiH da uspostave etički kodeks

Strateški program 4.3.

Razvijanje, primjenjivanje i promoviranje dostupnih mehanizama prijavljivanja korupcije uz osiguravanje povjerljivosti postupanja po prijavama građana (4.3.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
4.3.1.	Analizirati postojeće mehanizme za prijavljivanje korupcije u MO BiH s ciljem utvrđivanja mogućnosti za unaprjeđenje povjerljivosti postupanje po prijavama (4.3.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Postojeći mehanizmi analizirani, proučene najbolje prakse i utvrđene mogućnosti za njihovo unaprjeđivanje
4.3.2.	Poboljšati procedure za postupanje po prijavama korupcije u pogledu povjerljivosti informacija koje su dobivene, s posebnim osvrtom na zaštitu prijavitelja (4.3.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Prijedlozi za poboljšanje zaštite povjerljivosti utvrđeni i dostavljeni nadležnim

Strateški program 4.4.

Unaprjeđenje sistema objektivnog informiranja javnosti o radu institucija uz promoviranje pozitivnih primjera postupanja za slučajeve korupcije (4.4.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
4.4.1.	Uraditi analizu stanja o dostupnosti informacija u MO BiH u skladu sa standardima Partnerstvo za otvorenu vlast (4.4.1)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza izrađena u saradnji OCD
4.4.2.	U skladu sa rezultatima analize sačiniti programe obuke o standardima objektivnog informiranja građana o radu MO BiH (4.4.2.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Sačinjen program obuke u saradnji OCD
4.4.3.	Vršiti kontinuiranu obuku s ciljem promocije tzv. aktivne transparentnosti u MO BiH (4.4.3.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Kontinuirano	Redovno se provode obuke, seminari i radionice
4.4.4.	Aktivno informirati građana o radu MO BiH, uz navođenje pozitivnih primjera postupanja po prijavama građana u slučajevima korupcije (4.4.4.)	Ured za odnose s javnošću MO BiH u saradnji sa Generalnim inspektoratom MO BiH	Kontinuirano	Podaci dostupni javnosti

Strateški program 4.5. Jačanje uloge civilnog društva u borbi protiv korupcije kroz učešće u zajedničkim projektima sa javnim institucijama (4.11.)

r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
4.5.1.	Identificirati oblasti u borbi protiv korupcije u kojim je tijelima za sprečavanje korupcije i institucijama sa antikorupcijskim nadležnostima potrebna stručna pomoć i podrška (4.11.1)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano nakon prve godine po usvajanju Plana integriteta	Oblasti moguće saradnje između OCD i institucija identificirane, informacije o tome dostupne javnosti
4.5.2.	Uspostaviti saradnju tijela za sprečavanje korupcije u institucijama sa antikorupcijskim nadležnostima sa OCD, u oblastima u kojima im je potrebna pomoć i podrška (4.11.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano nakon prve godine po usvajanju Plana integriteta	Saradnja uspostavljena i unaprijeđena, konkretni projekti za saradnju se pripremaju

Strateški cilj 5: Uspostavljanje efikasnih mehanizama za koordinaciju borbe protiv korupcije, te praćenje i evaluacija provođenja Strategije

Strateški program 5.1. Usvajanje i razvijanje strateških dokumenata za borbu protiv korupcije u BiH u skladu sa općim principima utvrđenim Strategijom				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
5.1.1.	Razviti politiku borbe protiv korupcije u skladu sa općim principima Strategije (5.1.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Razvijena i uskladena politika sa općim principima Strategije
5.1.2.	Ojačati saradnju i koordinaciju između MO BiH i APIK kroz potpisivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji (5.1.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa APIK	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Potpisani memorandumi o razumijevanju i saradnji

Strateški program 5.2. Razvijanje, organiziranje i provođenje harmoniziranih programa obuke za borbu protiv korupcije predstavnika institucija sa antikorupcijskim nadležnostima u BiH (5.2.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
5.2.1.	Procijeniti potrebe za obukom službenika MO BiH sa antikorupcijskim nadležnostima (5.2.1.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Utvrđene potrebe za obukom
5.2.2.	Jačati stručnost kroz sudjelovanje u zajedničkim obukama sa predstavnicima MO BiH za sprečavanje korupcije (5.2.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Kontinuirano	Obuka se provodi
5.2.3.	Imenovati kontakt osobe u MO BiH po pitanju obuke za borbu protiv korupcije (5.2.3.)	Generalni inspektorat MO BiH	Prva godina po usvajanju Plana integriteta	Odredene kontakt osobe

Strateški program 5.3. Redovno praćenje provođenja aktivnosti iz Akcionog plana za provođenje Plana integriteta MO BiH i osiguravanja kontinuiranog funkcioniranja sistema za izvještavanje o provođenju aktivnosti iz akcionog plana (5.5.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
5.3.1.	Sačiniti analizu realizacije godišnjeg akcionog plana i dostaviti Generalnom	Organizacijske jedinice MO BiH	Kontinuirano	Analiza godišnjeg plana sačinjena i dostavljena do

	inspektoratu MO BiH			kraja tekuće godine
5.3.2.	Izvještavati i dostavljati podatke u APIK o godišnjem provođenju aktivnosti iz akcionog plana (5.5.1)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano poslije prve godine po usvajanju Plana integriteta	MO BiH dostavlja u APIK podatke uz analizu
5.3.3.	Pratiti i evaluirati predviđene aktivnosti iz akcionog plana uz periodičnu procjenu uspjeha (5.5.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano poslije prve godine po usvajanju Plana integriteta	Na osnovu dobivenih izvještaja o provođenju Plana integriteta, provodi se evaluacija i praćenje

Strateški program 5.4. Procjena provođenja Plana integriteta i akcionog plana i obavještavanje o tome javnosti i nadležnih organa (5.6.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
5.4.1.	Napraviti analizu i procjenu rezultata provođenja Plana integriteta (5.6.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Analiza i procjena urađene
5.4.2.	Na osnovu analize obavijestiti javnost i nadležne organe o postignutim rezultatima (5.6.2.)	Generalni inspektorat MO BiH	Druga godina po usvajanju Plana integriteta	Rezultati analize dostupni javnosti i nadležnim organima

Strateški program 5.5. Procjena potreba za revidiranje Plana integriteta MO BiH i akcionog plana u skladu sa rezultatima dobivenim nakon evaluacije provođenja ovih dokumenata (5.7.)				
r/b	Aktivnost	Nosilac aktivnosti	Rok	Indikator implementacije
5.5.1.	Provoditi godišnju evaluaciju provođenja Plana integriteta (5.7.1.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Kontinuirano poslije prve godine po usvajanju Plana integriteta	Sačinjeni godišnji izvještaji o provođenju Plana integriteta
5.5.2.	Na temelju procjene efekata provođenja Plana integriteta predložiti neophodne izmjene, uz konsultacije sa svim zainteresiranim stranama (5.7.2.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Treća godina po usvajanju Plana integriteta	U skladu sa prijedlozima izvršene neophodne izmjene Plana integriteta

5.5.3.	Prikupiti informacije o provođenju Plana integriteta i realizaciji aktivnosti svih organizacijskih jedinica MO BiH planiranih akcionim planom (5.7.3.)	Generalni inspektorat MO BiH u saradnji sa organizacijskim jedinicama MO BiH	Zadnja godina provođenja Plana integriteta	Prikupljene sve informacije neophodne za procjenu provođenja Plana integriteta i pratećeg akcionog plana
5.5.4.	Uraditi procjenu provođenja Plana integriteta i sačiniti nacrt projekta za izradu novog plana integriteta (5.7.4.)	Generalni inspektorat MO BiH	Zadnja godina provođenja Plana integriteta	Procjena provođenja Plana integriteta sačinjena, urađen nacrt budućeg plana integriteta

IV POGLAVLJE – ZAVRŠNI DIO

A - Komunikacijska strategija

Komunikacija unutar organizacije i komunikacija sa vanjskim akterima je ključ uspjeha ne samo u toku procesa strateškog planiranja nego i u toku samog procesa implementacije planova. Takođe je važna zbog procjene, vanjskog monitoringa i korištenja naučenih lekcija u ovakvim procesima. Zbog toga je prenošenje važnih poruka, namjere, načina i metodologije rada, ali i sveukupno razumijevanje procesa u budućem provedbenom periodu, važno i za uspješno provođenje Plana integriteta. Komunikacija će pomoći da se važne poruke prenesu do svih koji su zainteresovani i imaju pravo na informaciju, ali će i stvoriti momentum u realizaciji planiranog, te demonstrirati opredijeljenost ministarstva odbrane da se suprostavi korupciji na najbolji mogući način i dozvoli neovisan sud javnosti o uspjesima na ovom polju.

Unutrašnja komunikacija i opšte tumačenje sadržaja plana integriteta i akcionog plana i obaveza svih koji su nadležni za njihovu provedbu će biti vođena od strane Generalnog inspektorata MO BiH. Isto se po potrebi može obavljati na dnevnoj osnovi, ali je predviđeno da se učini i putem redovnih sastanaka nadležnih tijela, neposrednih informativnih brifinga i upoznavanja svih aktera putem raspoloživih medija i skladu sa opštom strategijom za informiranje u MO BiH i OS BiH. Kao stručni štabni organ potčinjen ministru odbrane, ZŠ OS BiH će sudjelovati u svim aktivnostima iz Plana integriteta za koje su planirane organizacijske jedinice MO BiH ili gdje je specifično naveden.

Vanjska komunikacija će biti usmjerena prema civilnom društvu, grđanima, medijima, međunarodnim i domaćim vladinim i nevladinim organizacijama, ali i institucijama i agencijama BiH koje MO BiH ima obavezu izvještavati. Nosioci ovog vida komuniciranja i informiranja bi trebalo da bude ključno osoblje MO BiH, a prije svega Ministar ili zamjenici ministra odbrane BiH, Generalni inspektor MO BiH, Načelnik ZŠ OS BiH ili drugi po odluci ministra. Ured za odnose s javnošću MO BiH će pravovremeno planirati ovakve aktivnosti, u saradnji sa kabinetom ministra odbrane i Generalnim inspektoratom MO BiH. Pri tome, uobičajene metode prenošenja važnih informacija, poruka i rezultata u radu, poput organizovanja press konferencija, intervjeta, korištenja pisanih i elektronskih medija, koji će promovirati transparentnost i odgovornost u upravljanju resursima odbrane, trebaju biti zastupljene. Takođe, kompetentni predstavnici MO BiH i OS BiH će aktivno sudjelovati na konferencijama, seminarima, okruglim stolovima i drugim sličnim događajima gdje će doprinijeti boljem razumijevanju stanja etike, integriteta, profesionalizma i prevencije korupcije u sektoru odbrane.

B - Buduće aktivnosti

Plan integriteta je dokument koji se bavi pitanjem profesionalizma i suprostavljanja korupciji u jednoj od najvećih institucija BiH čija strategijska pozicija u društvu i šire je jasno prepoznata. Takođe su prepoznati faktori koji utiču i mogu pozitivno doprinijeti adekvatnoj procjeni rizika od korupcije i identifikovane mjere koje je potrebno preduzeti u cilju promoviranja vrijednosti demokratskog društva. Zbog toga su u Plan integriteta ugrađene obaveze iz Strategije za borbu protiv korupcije 2015 - 2019. i Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 - 2019., aktivnosti koje je MO BiH obavezno provesti u skladu sa revizijskim nalazima, zatim nalazi sadržani u ocjeni NATO o stanju integriteta, uključujući i partnerski cilj „razvoj integriteta“, kao i preporuke organizacijskih jedinica MO BiH.

Organizacijske jedinice MO BiH, uključujući ZŠ OS BiH, će u periodu implementacije Plana integriteta:

- analizirati sadržaj Plana integriteta, sačiniti godišnji akcioni plan za svaku predstojeću godinu za realizaciju aktivnosti iz svoje nadležnosti, dopunjeno vlastitim potrebama, te u skladu s time pripremiti analizu realizovanog na kraju svake kalendarske godine,
- jačati saradnju sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije,
- sarađivati sa tijelima nadležnim za provođenje zakona, nadležnim inspekcijskim organima i tijelima za provođenje revizije rad institucija BiH
- nastaviti sveobuhvatnu saradnju sa NATO u pogledu incijative izgradnje integriteta, uključujući saradnju u vezi sa implementiranjem preporuka iz tzv. „samoprocjene izgradnje integriteta“ i ispunjenju partnerskog cilja „razvoj integriteta“, ali i sa drugim međunarodnim organizacijama
- provoditi Politiku izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO BiH i OS BiH
- uvažavati normativni okvir za borbu protiv korupcije u BiH, u kojem su pored ostalih značajni zakoni i propisi koji reguliraju krivičnopravne propise, javne nabavke, zaštitu lica koja prijavljuju korupciju, sukob interesa, slobodan pristup informacijama, i sl.

Rezultat gore navedenog će biti plansko i sistemsko preuzimanje koraka za provođenje mjera iz nadležnosti MO BiH kako bi se kroz jačanje integriteta povećala odgovornost i transparentnost, ali i preventivno i odlučno djelovalo u cilju sveobuhvatne borbe protiv korupcije u odbrambenom sektoru.

Broj: 05-03-32-1-38-12/15

Datum, 25. 01. 2016. godine

MINISTRICA

Marina Pendeš

Lista skraćenica

ADS BiH	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine
APIK	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
BiH	Bosna i Hercegovina
BI	Izgradnja integriteta
GI MO BiH	Generalni inspektorat Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine
GRECO	Vijeće evropske grupe država protiv korupcije
MO BiH	Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine
NATO HQ	Sjedište/komanda Sjevernoatlanskog saveza
OCD	Organizacije civilnog društva
OS BiH	Oružane snage Bosne i Hercegovine
PARP	Proces planiranja i revizije
PSOTC	Centar za obuku za operacije podrške miru
SEDM	Forum ministara odbrane za Jugoistočnu Evropu
UN	Ujedinjeni narodi
ZŠ OS BiH	Zajednički štab Oružanih snaga Bosne i Hercegovine

Referentni dokumenti:

- a) Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj: 88/05),
- b) Zakon o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj: 88/05, 53/07, 59/09 i 45/12),
- c) Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 9/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12),
- d) Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 16/02, 14/03, 12/04, 63/08 i 18/12),
- e) Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/13),
- f) Strategija za borbu protiv korupcije 2015-2019. i Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019 (Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije),
- g) Kodeks državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/13),
- h) Etički kodeks ponašanja vojnih lica u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine,
- i) Politika izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine,
- j) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine,
- k) Smjernice za izradu i provođenje plana integriteta, (Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, broj 03-50-536-1/13 Od 31. 12. 2013. godine),
- l) Poglavlje 14 Uputstva Stranama Komandanta NATO štaba u Sarajevu i Komandanta EUFOR u Bosni i Hercegovini (Izmjena 25),
- m) PARP procjena za Bosnu i Hercegovinu za 2015. godinu (NATO HQ Brisel).

Organizacijska struktura MO BiH

